

Domoljub

V Cjubljan 1. januarja 1941

Leto 54 Stev. 1

Ko stopamo v novo leto

Ob koncu starega in v začetku novega leta naredi gospodar račun čez svoje gospodarstvo v preteklem letu, obenem pa na podlagi dobljenihkušenj dela načrte za bodoče leto. Natanko mora izračunati, kakšnega dela se bo lotil, po kakšnih načelih in pravilih ga bo izvajal, koliko sme tvegati, da ne bo preveč, a tudi ne premalo. Skratka, imeti mora točen pregled čez delo v bodočem letu.

Ko se slovenski narod sprašuje na prelomu dveh letnic, ali mu je preteklo leto prineslo kaj prebitka, mora z neko žalostjo ugotoviti, da je manj veselih dejstev kakor onih žalostnih, ki so ga zadevala bodisi v področju duhovnih dobrin, bodisi na polju njegovih gospodarskih koristi.

Na področju duhovnega, idejnega sveta smo Slovenci storili mnogo. Organizirali smo prosvetna društva in fantovske odseke do zadnje gorske vasi, razširili dobre časopise v velikem številu, z javnimi nastopi utrdili v ljudstvu katoliško in narodno zavest. Za gotovo lahko rečemo, da bi brez naših organizacij in brez našega tiska slovensko ljudstvo že dolgo več ne bilo tako, kakor danes gledamo nanj z nekim upravičenim ponosom. Pa vendar naše ljudstvo kljub vsem tem izrednim naporom polagoma, toda gotovo in dosledno drvi v neki tuj duhovni svet, v tujo, od krščanstva oddaljeno življenjsko prakso, ki jo je pri nas zasejal brezbožni in materialistični marksizem, ali bolj preprosto, komunizem, saj tega satana pozna naše ljudstvo le pod tem imenom. Obsojamo komunizem in njegove zablode, pa se jih vendar sami skoraj nehote navzemamo. Miselno smo točno opredeljeni po našem katoliškem prepričanju, po naši katoliški veri, v življenju pa slabotno drsimo po zgledu komunizma v materializem. To občuti kmečki stan, še bolj obrtniški, najbolj pa inteligenčni in delavski stan, ki sta že pred leti v večini odpadli od naše katoliške skupnosti in vlečeta za seboj še ostale zveste. — To je največje in najbolj grenko spoznanje iz minulega leta.

Na polju gospodarstva in politike moremo najprej ugotoviti, da nas je vojna vrgla v silne neprilike, ki so privedle do velike draginje in deloma tudi že do pomanjkanja. Toda vendar nam je ob misli, da je naše modro državno vodstvo znalo ohraniti naši državi mir, veliko lažje; draginjo, čeprav je v mnogih primerih le plod brezvestnega izkoriščanja nekaterih, nekako radi prenašamo, pomanjkanje se nam zdi celo nekam potrebna žrtev za mir. Moti nas pa najbolj to, da nismo dosegli tega, za kar se borimo že nad dvajset let: naše politične, gospodarske in kulturne avtonomije. In to je prav tisto, kar moramo pri obračunu minulega leta zapisati kot največjo izgubo: naše neizpolnjene

nade, neizpolnjeno pričakovanje o avtonomiji slovenskega naroda.

To so računi za preteklost. In načrti za bodočnost?

Ko smo ugotovili, da na duhovnem področju drsi naše ljudstvo v nekrščansko življenjsko prakso, se nam pogled obrača na zdravilo, ki ga bo privedlo zopet v območje iskrene življenjske povezanosti s Cerkvijo. To zdravilo je po navodilih našega cerkvenega poglavarja sv. očeta Katoliška akcija, organizirano sodelovanje neduhovnikov pri delu, ki ga opravlja med ljudni Cerkev. Ona bo naše ljudstvo zopet usmerila k višjim življenjskim ciljem, ga prekvasila s krščanskim mišljenjem in življenjem. Temu klicu h Katoliški akciji se morajo izbrani našega ljudstva zadovoljno in odkritosrčno odzvati, ker je prepoved ljudstva nad vse potreben in nujen. Ne zato, da bi tam iskali kakšnih ugodnosti ali se vzgajali k političnemu stremu po voditeljskih mestih, marveč da bi nesebično in požrtvovalno pomagali tam, kamor s svojim delovanjem ne more seči duhovnik. — Katoliška akcija je upanje katoliške Cerkve, je pa tudi upanje na prerod slovenskega ljudstva. Tu nam je potrebna tesna strnjnost okrog naših škofov ter okrog duhovščine. Čimbolj je naš narod strnjen okrog svojih škofov in svoje duhovščine, tem bolj odporen je proti vsakemu poseganju tujih in krivih prerokov v lastno življenje, tem več moči bo imel v sebi, da odbije od sebe vsak krivičen napad.

Vojska v letu 1941

V teh dneh si bomo vsi prav iz srca voščili: »Srečno in blagoslovljeno Novo leto!« Prav vsi pa bomo v srcu gotovo nosili enako željo, to je, da bi se na pomirjeno Evropo zopet raztegnila doba srečnega in blagoslovljenega miru. Vsi bomo to želeli — toda ta največja in najlepša želja je povita vsa v veliko tajnost in nikdo ne ve, kdaj se bo uresničila in nam prinesla toliko zaželeni mir. Želimo mir tisti, ki še nismo zapleteni v vojno in nas še niso zajele najhujše težave, kaj šele morajo želeli tisti narodi, ki so zapleteni v vojno že drugo leto.

Na žalost pa je le malo izglelov, da se bo vojna prav kmalu končala. Evropsko bojišče bo lahko kmalu pospravljeno in urejeno, ne bo

Opozarjamo, da so današnji številki »Domoljuba« priložene položnice. Prosimo, poslužite se jih takoj!

Blagoslovljeno novo leto
želi vsem svojim bralcem

»Domoljub«!

Kakor se moramo na duhovnem polju tesno strniti okrog naših cerkvenih voditeljev, tako se moramo na polju političnega življenja vsi strniti okrog našega novega političnega voditelja, naslednika dr. A. Korošca, dr. Franca Kulovca. Kakor smo bili zvesti pokojnemu dr. Korošču ter mu pri njegovem vodstvu brezpogojno zaupali, tako moramo sedaj zvesto slediti našemu novemu političnemu voditelju. On je že začrtal sebi in nam program, dal nam je že načrt bodočega dela: slovenska avtonomija. Že v svojem prvem govoru je poudaril, da je slovenska avtonomija ideal, za katerega se bori z našo pomočjo. In to je zdaj tista naloga, ki se nam stavlja ob začetku leta kot prva točka našega delovnega programa: borba za slovensko avtonomijo. Pri tej borbi bomo mi najbolj uspešno sodelovali na ta način, da bomo zmeraj enodušno podprli prizadevanja našega voditelja, med sabo pa ohranili zavest čim bolj trdne politične povezanosti, ki ne sme odpovedati tudi: ob še tako hudih časih preizkušnje.

V novo leto stopamo torej s trdnim sklepom, da se bomo trudili in borili za dve stvari. Prva je duhovna in nepolitična: prerod našega ljudstva s pomočjo Katoliške akcije. Druga pa je naša neodjenljiva zahteva po avtonomiji Slovenije.

pa še odločena usoda svetovnih cesarstev, zlasti pa ne angleškega cesarstva, ker bi se Anglija tudi po izgonu iz Evrope odločila za nadaljevanje vojskovanja iz drugih delov imperija, in sicer iz Kanade, Južne Amerike, Indije in Avstralije.

Vojna ima sedaj v glavnem tri torišča, in sicer Evropo, angleški svetovni imperij in azijski svet, kjer se vojskujeta zaenkrat samo še Japonska in Kitajska. Sedaj pa pogledimo, kako se kaže položaj na teh treh posameznih odsekih svetovnega tekmovanja med narodi.

V Evropi je prav za prav vojskovanje že opravljeno. Na zahodu bojov ni več v pravem smislu besede, nikjer v Franciji, Belgiji, Nizozemski in Norveški se več ne vojskujejo, samo med Nemčijo in Anglijo se razvija vojskovanje v zraku in na morjih okoli Anglije. Vojskovanje med Italijo in Grčijo se edino še opravlja na evropskem ozemlju, in sicer v Al-

(Dadaljevanje na prihodnji strani.)

(Nadaljevanje s prve strani.)

Vojska v letu 1941

baniji. Toda grške čete so italijanske čete odrinile daleč v globino Albanije proč od svojega ozemlja in italijanska vojska na evropskem bojišču torej do sedaj še ni pokazala, kaj ve in zmora. Pač pa se mora Italija hudo vojskovati z angleškimi silami onstran Sredozemskega morja v Libiji, kjer je sedaj bitka za Bardijo pravkar na višku.

Toda to vojskovanje v Evropi se je do sedaj razvijalo tako, da do pravega vojskovanja v Evropi sploh še ni prišlo. Nemci so Norveško zavzeli v nekaj tednih, Danska je padla v nekaj urah, Nizozemska je podlegla v nekaj dneh, prav tako tudi Belgija. Velika francoska vojska je bila tudi poražena v nekaj tednih. Premo in novi način nemškega vojskovanja je bil takšen, da je nad zahodno in severno Evropo zavladala s tolikšno hitrostjo, da do pravega vojskovanja v Evropi do sedaj sploh še ni prišlo. Če bi skupaj izračunali dneve pravega vojskovanja, takšnega, kakor se ga naši ljudje spominjajo iz svetovne vojne, tedaj bi lahko rekli, da je bilo v vsej dosedanji vojni takega vojskovanja komaj nekaj več ko za tri mesece, dasi traja vojna že 16 mesecev.

Kaj bo torej prineslo leto 1941 Evropi in nam vsem, ki živimo na tem izkrvavljenem delu sveta. Če bo kdo hotel že v letu 1941 izsiliti odločitev te vojne in torej zmagati, bo moral v februarju ali pa v marcu sprožiti tak strašen način vojskovanja, da bo s svojo silovitostjo in udarnostjo prekosil vse dosedanje najhujše načine vojskovanja. Angleški državnik sami pravijo, da v letu 1941 še ne bodo mogli biti pripravljeni na takšno vojskovanje, predsednik angleške vlade Churchill pa je rekel v svojem zadnjem govoru Angležem, da se naj pripravijo na vojne grozote v letu 1942 in 1943. Nemška armada bo torej po vseh računih tista, ki bo v tem letu 1941 morala prinesiti na bojno polje vse tisto, kar naj izsili zmago in mir v tem letu. To vojskovanje bo pa po vseh dosedanjih izkušnjah takšno, da nas more navdati z zavestjo, da bodo vsi dogodki, ki bodo s tem v zvezi, najbrž ne samo presenetljivi, ampak tudi nenavadni. Nam ne ostaja torej ničesar drugega kakor to, da smo še bolj previdni, oprezní in trdno povezani med seboj tako, kakor še nikoli doslej.

Lahko se zgodi, da bo ta veliki vojaški spopad, ki se bo sprožil na pomlad, takšen, da bo angleški imperij moral vso svojo obrambo organizirati na drugih koncih sveta, to je v Afriki in mogoče še v Indiji. Vsa Evropa bo tedaj morala storiti nekaj: kdor bo njen urejevalec, bo moral poskrbeti za to, da se bodo obnovile razvaline, zacelile rane in ublažilo in omejilo pomanjkanje v Evropi. Na razdejanju, ki jih je povzročila sedanja vojna, pa se bodo seveda hotele uveljaviti temne sile, zlasti pa bo hotel izrabljati izmučenost in trpljenje evropskih ljudstev tisti, ki v svojih učbenikih stalno širi nauk, da se bo po veliki vojni vsa Evropa znašla v verigah komunizma. Ko se bo skušala kontinentalna Evropa, to je Evropa brez Anglije, usmeriti na delo, ki naj prepreči preveliko obubožanje ljudstev, bodo skušali med temi tokovi ribariti komunisti. Nujno se bo tedaj moral tisti, ki bo hotel ščititi delno pomirjeno in na novo urejeno Evropo, obrniti proti glavnemu razdiralcu vsega reda na svetu, proti komunistu. Komunizem bo to-

rej v letu 1941 igral v evropski politiki bolj nadzirano in omejeno vlogo.

Proti Angliji in njenemu imperiju bo stala nasproti kontinentalna Evropa in ker Anglija še nikakor ne more računati na kakšno dejanja pravega vojskovanja v ostalih delih Evrope, se bo vojskovanje z njene strani omejilo na delovanje letalstva in na vojskovanje na morju. Anglija pa ima kolonialno vojsko, ki se sedaj bori v Afriki. Ta vojska lahko računa na uspehe tako dolgo, dokler bo angleško brodogojstvo lahko ostalo v Sredozemskem morju v tisti moči, kakor v teh dneh. Če bi pa hotel kdo v Evropi šariti s komunistično nevarnostjo, tedaj ni izključeno, da se bosta evropski velesili, ki sta zapleteni v vojno, morali odločiti za udar proti vzhodu. To bi se moralo zgoditi tudi tedaj, če bi se Nemčija in Italija odločiti, da morata streti angleško moč v Afriki na ta način, da bi morali iti tja po suhem čez Malo Azijo, to je čez Turčijo in še dalje čez Palestino do Sueza.

Japonski cesar pa je pred kratkim rekel, da je v Evropi taka zmešnjava, da se ta zmešnjava širi po vsem svetu in zato mora biti Japonska pripravljena na vse; to se pravi po domače, da bo Japonska vsekakor skušala dobiti svoje, ko se bo angleški imperij moral iz vseh svojih delov vojskovati za svoj obstanek. Če se albansko bojišče hitro razčisti in če v Afriki vojskovanje zavleče še dovolj dolgo, tedaj bo na pomlad Nemčija svoje

ogromne armade najbrž morala poslati tudi v Afriko, kajti tam bo edino bojišče, pripravno za premikanje pravih velikih in dobro oboroženih divizij. Lahko se zgodi, da bi tedaj Japonska mislila, da je nastopila zadnja doba obstoja angleškega imperija in sedanja vojska med Japonsko in Kitajsko se bo spremenila v vojno proti angleškim posestim v Aziji, to je v Indiji in na jugu proti Avstraliji. V tem trenutku pa bi Amerika ostala mirna samo tedaj, če bi na angleški strani ne bilo več nobene verjetnosti za kakšen uspeh in bi bilo Anglijo treba prepustiti njeni usodi. Če pa se bo Anglija še držala, tedaj bi v takem trenutku Amerika najbrž stopila na stran Anglije in evropska vojna bo postala odkrita vojna med velikimi svetovnimi kontinenti.

V Evropi bo taka velika in ogromna borba naložila vsem nam veliko težav in preizkušenj. Stiska bo najbrž zelo velika in nam vsem bo ostalo samo tole, da se še bolj stisnemo na ta košček svoje zemlje in da si ga zaščitimo z vsemi svojimi najbolj trdnimi močmi. Bog nam naj da, da bi lahko ostali še naprej v miru in nevtralnosti, kajti pri takih velikih stvareh, ko se bo vojna najbrž spremenila v spopad med svetovnimi imperiji, mi mali narodi ne moremo ničesar izsiliti ali pa komu vsiljevati svoje nazore in sklepe. Na drugi strani pa moramo pričakovati, da se bo vojna zelo poostрила, kajti reči moramo, da boj za razdelitev sveta zahteva tudi takšen spopad, ki bo v skladu z vsemi tistimi velikimi stvarmi, ki bodo s takšno vojno izvajevane. Dosedanega vojskovanja je bilo še premalo za tako velike reči, za katere sedaj v vsem svetu gre.

Zahvala Slovincem

Sporočilo dr. Fr. Kulovca

Z žalnimi slovesnostmi, kakršnih še ni doživel nihče izmed Slovencev, smo pospremili mrtvega voditelja slovenskega naroda v Navje, v gaj Nesmrtnikov slovenskega genija. Ko je bil še živ, je dr. Anton Korošec koval usodo slovenskemu ljudstvu, toda s svojo smrtjo je suvereno zavladal nad njim in strnil ves narod ob svoji zadnji zemski poti, ki je bila triumfalni odhod očeta vse Slovenije. Vsa Slovenija se je ob mrtvem truplu poklonila še zadnjikrat njegovemu delu in uspehom, katerim je dolžna veliko hvaležnost. In to hvaležnost je narod izpričal pred vsem svetom s svojo udeležbo pri pogrebu, ki je bil žalno, a slavnostno potrdilo vse narodove ljubezni do pokojnega velikega voditelja.

Hvaležni smo Slovenci tudi našim bratom Hrvatom in Srbom, ki so nam v naši neizmerni boli tako odkritosrčno izražali svoje bratsko čustvo. Obenem z nami so se ovili v žalost ter obenem z nami v plemeniti tekmi izražali velikemu jugoslovanskemu državljanu svoje spoštovanje in zahvalo, slovenskemu narodu pa svoje sožalje.

Dr. Anton Korošec je bil »zaslužen za državo«, vreden te pohvale, ki so jo stari Rimljani dajali samo najbolj zasluženim državljanom. Zato je visoka kraljevska vlada storila vse, da z vsemi slovesnostmi počasti njegov spomin. Predstavniki vlade so v zgodovinskih govorih poudarjali njegove državniške uspehe in očrtavali vrednost njegovega dela. Slovenski narod jim je za njihovo udeležbo, kakor tudi njihovo počastitev velikega narodnega voditelja, od srca hvaležen.

Pomemben pečat je dala vsem žalnim slovesnostim udeležba naše oborožene sile, ki je s svojim sodelovanjem in s svojimi najvišjimi predstavniki na tako značilen in slovesen način dala zadnje časti našemu vodniku.

Z največjim in prav posebnim spoštovanjem pa je ves slovenski narod spremljal na tem žalnem sprevodu zastopnika Nj. Veličanstva kralja Petra II. in Nj. kr. Vis. kneza-namestnika Pavla, ki sta do groba pospremila našega pokojnega narodnega voditelja. Visokemu kraljevskemu domu smo nad vse hvaležni za to največjo uteho v teh težkih dneh, ko smo polagali v grob največjega sina slovenskega naroda in velikega državnika naše Jugoslavije.

Vsem iskrena zahvala

Naš novi roman

RABLJEVA ROKA

Čudoviti doživljaji rimskega vojaka, njegova ljubezen do lepega judovskega dekleta — Pretresljivi prizori iz Kristusovega življenja Roman je začel izhajati z novoletno številko »Domoljube«. — Ne pozabite na to!

Kakšna bo nova Evropa

Sv. oče o novem redu in miru na svetu

Medtem ko divja med evropskimi narodi bratomorna vojna, je v Rimu spregovoril besele miru Kristusov namestnik, trdna skala miru, na kateri si bo morala bodoča Evropa zgraditi svoj dom, ako hoče, da se mu ne poruši v bojnem požaru. Papež Pij XII. je dne 24. decembra 1940, na sveti večer, spregovoril med drugim tudi sledeče:

Naj se godi na svetu karkoli, božičnega veselja ne more nobena stvar in nihče v ver-nih srcih ugasniti, ker korenini v največjem dogodku svetovne zgodovine, v rojstvu Boga samega, ki je človeštvo zopet spravil z Bo-gom. Kdor je prav razumel smisel božičnega oznanila, ta se ne bo dal zapeljati od docela roznatega pogleda na svet, ki prezira stvar-nost, niti se ne bo dal pollačiti od črnogled-stva, ki obupuje nad svetom, ker se ne ravna po naših željah in pričakovanjih. Kristjan ne dvomi, da bo na koncu le zmagal Kristus nad nasprotniki svojega kraljestva in je zato utr-jen pred razočaranji in ponižanji, ker vse to je le prehodnega značaja; seveda ne smemo časa meriti s svojim kratkim merilom. Neka-teri se dajo pod težo hudih izkušenj, kakršna je na primer današnja, zbegati in se zato na-gibajo h kompromisom, s katerimi v svoji kratkovidnosti menijo, da bodo Cerkev rešili iz stisk. Drugi pa se rešijo z begom ali pa se ne marajo odločiti ne za Kristusa, ne proti njemu in izbegavajo vsak pogumen sklep. To omahovanje pa nas ne sme začuditi, saj smo to videli že ob priliki, ko so hlapci judov-skega sinedriza položili svoje roke na Kristu-sa, pač pa nas mora veseliti, kako v takih časih na drugi strani nešteti sinovi Cerkve ju-naško prenašajo slabe čase in se svoje vere oklepajo tem bolj, čim bolj zahteva od njih žrtev, zavedajoč se, da le ona uči resnico.

Med nami traja vojska dalje in kopiči na svoji poti ruševine. Gotovo bo zgodovina te dni zabeležila med najbolj temne v zgodovini človeštva. Najbolj skrbijo sv. očeta vojni ujet-niki, begunci in pregnanci, in sicer ne samo tisti, ki pripadajo arijskemu plemenu. Tudi usoda interniranih je grenka. Papež je na-vedel vsa svoja prizadevanja, da bi se usoda teh žrtev vonje olajšala, da bi dobivali gmo-tno in duševno pomoč ter prejemali novice od svojcev, od katerih jih je nemila usoda od-trgala; posebno je omenil, da je mogel priti na pomoč zlasti Poljakom, kar so mu zelo olajšali tudi katoličani Amerike.

Evropa naj se preosnuje na novi podlagi. Značilno in velike važnosti je — je dejal papež, da iz polemik državnikov o vojnih na-menih in o bodoči ureditvi Evrope zveni ena misel, ki je vsem skupna, da se namreč Ev-ropa na noben način ne sme in ne more tako vladati, kakor se je doslej. Nekaj boljšega, kar bo bolj ustrezalo omikanemu človeštvu, nekaj organsko bolj zdravega, svobodnega in močnega mora nadomestiti preteklost, ki je pokazala vso svojo slabost in trhllost. Naj se obe stranki še tako razlikujeta v svojem za-mislu, kakšen naj bi bil bodoči red, o tem ne puščata nobenega dvoma, da se pod nobe-nim pogojem ne bo mogoče vrniti k prejšnje-mu političnemu in gospodarskemu redu sveta. Tega pojava ne more razložiti golo hlepenje po izpremembi. Jasno kot sonce uvidevajo pod težo krvavih dogodkov in žrtev, ki jih

zahteva spor narodov, vsi, da je preteklost Evrope bila zgrešena in da je zato treba usta-noviti red, v katerem bodo pravne podlage take državnega kakor mednarodnega življenja varne pred pretresi.

Evropa naj posluša glas Cerkve

Med najrazličnejšimi in nasprotujočimi si načrti, kako prenoviti svet politično in so-cialno, Cerkev ni poklicana, da bi se odločila za enega v nasprotju z drugim. V širokem obsegu vesoljne veljave božjega zakona, ki ne veže samo posameznikov, ampak tudi na-rode, je široko polje in svoboda, da se poizku-

sijo in uresničujejo razne oblike političnega reda in gospodarskih ter socialnih reform. Na-loga Cerkve je edinole ta, da vse narode brez izjeme uči duhovne in nra-vstvene vrednote krščanskega življenja, ki morajo biti smernice tudi političnemu in gospodarskemu udejstvo-vanju v državi, v kateri so vsi narodi in sta-novi med seboj bratje; konkretna oblika raz-nih sistemov, ki so v tem okviru možni in potrebni, je odvisna od posebnih okoliščin, v katerih vsak narod živi, ki si sam mora najti oblike javnega soživljenja, kakor ustrezajo njegovemu nra-vu. To ni delokrog Cerkve. Pač pa se danes lahko človeštvo zave, kakšne po-sledice je imelo, da so bili ljudje tolikokrat gluhi za njene nauke, tako da je moral priti ta strašni čas in tolike stiske, da so se spom-nili, kako bi bili mogli ustanoviti na zemlji pravičen red, ki bi jih bil obvaroval take krvave izkušnje. Zato upamo, da si bo člove-štvo v tem ognju izoblikovalo tak nazor o stvarnem položaju, da se bo po vojni resno lotilo uresničenja pravice tako v političnem življenju kakor v gospodarskem udejstvovanju in v medsebojnih odnošajih različnih stanov in slojev države, oziroma človeške družbe.

So pa nekateri nujni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, če naj v Evropi zavladaja trajen mir in pravi red in če naj ta red ne bo zgolj zunanji mehanizem, ki ga bo narekovala gola sila, ne da bi bili z njim zadovoljni narodi in ne da bi ustrezal njihovemu dostojanstvu.

Ti pogoji so:

1. Treba je predvsem premagati sovraštvo, ki danes loči narode in se zato morajo opusti-ti sistemi in dejanja, ki to sovraštvo samo povečujejo in mu donajajo nove hrane. Treba je opustiti propagando, ki brez zadržkov na-sprotni narod aramoti in ga slika v najgrš-luči. Kdor res želi bodočega sodelovanja na-rodov, ta tudi v vojnem trušču ne sme rušiti načel resničnosti, pravicoljubnosti, vljudnosti in bratovstva, ki mora vladati med narodi po Kristusovem nauku.

2. Treba je premagati nezaupanje, ki na mednarodnem področju onemogočuje vsako resnično spravo. Treba je vrniti pogodbam svetost, ker sicer ni mogoče soživljenje na-rodov, ki ne bi bilo ogroženo od nevere in nezvestobe. Zakaj, če se ne drži dana beseda in pogodba, potem mali narod ne more biti varen pred velikim.

3. Zrušiti se mora žalostno načelo, da je pravica zavisna od koristi in da je ustvarja edinole sila. Zakaj tako načelo ograja pred-vsem miroljubne države, ali pa take, ki nima-jo zadostnega vojnega potenciala in ne more-jo ali nočejo nastopati z nasilnimi metodami. S tem se ne zanikuje pravica, da se branimo, če so napadene naše pravice, ampak se zabi-čuje, da mora v odnošajih med narodi vladati resna in globoka nra-vstvenost.

4. Treba je odstraniti vse vzroke sporom, ki nastajajo med narodi in državami na po-dročju svetovnega gospodarstva in gospodarske tekme. Treba je ustvariti v tem oziru tak red, ki bo vsem državam zagotovil, da bodo nji-hovi državljani živeli in napredovali v živ-ljenju, ustrežajočem človeškemu dostojanstvu.

5. Treba je premagati duha mrzle sebič-nosti, ki vede do tega, da žali čast in suvere-niteto ter svobodo drugih držav in narodov. Med narodi in državami mora vladati tako bratovsko sodelovanje, v katerem bodo vsi narodi varno uživali svojo avtonomijo in ne-odvisnost. Zato bi bilo že zdaj, ko orožje go-vori dalje svojo krvavo govorico, potrebno, da bi prišla iz vojskujočih se taborov izbava, ki bi poudarjala ta načela in s tem tudi na naj-bolj primeren in učinkovit način ublažila kla-nje ter pomirila narode, ki so ogroženi v svo-jem obstoju in svobodnem udejstvovanju svo-jeega narodnega in državnega bitja.

To so besede pravega miru, v katerih ni zvijačnosti, hinavščine ali medsebojnega va-ranja. Koliko vojn bi si Evropa že prihranila, ako bi poslušala glas sv. očeta! Odkar se je začel ob koncu srednjega veka širiti val od-pada od krščanstva, od tedaj pretresajo Ev-ropo neprestane vojne, medsebojna nuičeva-nja in pobijanja. Mir se more utrditi na svetu le na tistem temelju, ki ga postavlja sv. oče. Narodi in njih odgovorni voditelji se bodo pač morali zavedati, da bo nova Evropa, o ka-teri tako radi govorijo, spet kmalu spremenje-na v bojno polje, ako ne bodo dali odločujoče besede knezu miru — rimskemu papežu.

»DOMOLJUB«

ne bo zvišal naročnine!

Vojno stanje v Evropi je povsem spremenilo gospodarske razmere tudi pri nas; najbolj čutimo te razmere v vsesplošnem zvišanju cen vsem pri delkom, proizvodom itd., ki jih potrebuje človek. Te gospodarske razmere so vplivale tudi na razmere v tiskarski stroki, kajti vse se je občutno podražilo: papir, barva, delovna sila itd. Tudi pošta je občutno zvišala svoje pristojbine.

»Domoljub« že desetletja in desetletja vrši veliko kulturno poslanstvo zlasti po naši deželi, saj skoraj ni hiše, ki bi »Domoljuba« ne imela. Zvestoba naročnikov in bralcev nam potrjuje, da je to poslanstvo uspešno in da »Domoljub« s svojo vsebino pravilno zadošča željam slovenskega človeka.

Letos je »Domoljub« poskrbel gotovo za eno najlepših nagrad, ki jih je mogel dosedaj podariti svojim naročnikom, t. j. »Slovenčev koledar«, ki je po mnenju vseh, ki so ga že dobili v roke veliko delo, velika knjiga, ki obsega 256 strani in ki bi morala veljati najmanj 60 din. Prav »Domoljubov« so to žrtev svojega lista lahko rečemo najbolj razumeli, saj je prav ogromna večina naročnikov »Slovenčevega koledarja« iz vrst naročnikov »Domoljuba«. Ako nam Bog da preživeti prihodnje leto v miru, tedaj upamo, da bomo mogli ta svoj dar tudi drugo leto obnoviti.

Novo leto, ki je pred nami, je skoraj za vse liste prineslo tudi zvišanje njihove naročnine. Ker pa je prvi namen, ki ga »Domoljub« mora vedno zasledovati, kulturno poslanstvo med slovenskim narodom, ne pa trgovski učinek, ki ga nikdar ni bilo velikega, saj smo le z zaslužkom drugod omogočili, da je »Domoljub« izhajal — zato bomo te žrtve, ki jih v korist našemu narodu sami doprinašamo, povečali kolikor bomo mogli in zato

**cene »Domoljuba«
za prihodnje leto 1941.
ne bomo zvišali!**

»Domoljubova« naročnina **bo 38 din**, kdor jo plača vsaj do 1. februarja 1941.

Le če v januarju vsi naročniki plačajo naročnino za celo leto 1941, bomo mogli nabaviti potreben material za celo leto in vzdržati ceno 38 din. Za zamudnike bomo morali ceno verjetno zvišati, kar bomo kasneje objavili!

Tako upamo, bomo omogočili ne samo sedanjim naročnikom, da nam ostanejo zvesti, ampak da v njihov krog pristopijo novi v čim večjem številu. Čim več bo naročnikov, tem lažje bomo mogli izdajati »Domoljuba«.

»Domoljub« bo tudi v bodoče izhajal kakor preteklo leto in bo svoje zanimivosti poživljal z dvema stranema slik.

S svojimi požarnimi podporami je utrl že marsikatero solzo, kajti ob vsaki požarni nesreči, ki je v skladu s pravilnikom, ki ga tudi v današnji številki objavljamo, je »Domoljub« dosedaj vedno brez odlašanja izplačal 1000 dinarjev, ki so nesrečnega naročnika vsaj iz najhujše stiske rešili. Zato ne moremo dovolj priporočati, da vsak plača »Domoljuba« vsaj do 31. januarja za celo leto, ker si na ta način varuje požarno podporo. — Nešteto primerov je že bilo, da naročnik ni poravnal naročnine v januarju, ampak kasneje, pa ga je doletela nesreča in mu zato, ker ni bilo pogojev v skladu z našim pravilnikom, požarne podpore nismo mogli izplačati.

Prepričani smo, da bodo naši dragi naročniki in bralci iz vsega opisanega videli, kake napore dela njihov list, da bi bil bolj dostopen vsakemu slovenskemu človeku. Zavedamo se namreč, da je »Domoljub« last naročnikov in bralcev, da je oblikovanje duha po našem časopisju tako velika in sveta naloga, da zasluži vsakršno žrtvovanje in da ostvarimo skupaj z bralci veliko družino »Domoljuba«, ki ji je vsebina lista močna duhovna vez, ki je edina lahko poročstvo, da bo slovenski narod ostal zvest starim geslom: **Bogu, narodu in državi**, in da bo svoje življenje, opirajoč na te duhovne vrednote, v stiskah današnjega časa ohranil zdravo in pošteno ter tak dočkal lepših dni.

Zastopnikom »DOMOLJUBA«!

Prosimo vas, da stopite nemudoma na delo, da ohranite vse dosedanje naročnike v vašem kraju in da pridobite še novih.

Božične misli vodilnih mož

Za Božič so vodilni državniki in vojaški poveljniki poslali podrejenim svoje pozdrave. Tako so dejali med drugim:

Roosevelt: »Nadaljevali bomo boj, da pridemo do boljšega reda na svetu.«

Hitler: »Pred nemškim narodom je svoboda, in v tem je vsa njegova bodočnost!«

Hitlerjev namestnik Hess: »Prišel bo dan, ko bo Anglija na kraju svojega odpora.«

Italijanski cesar: »Vi boste sovražniku pokazali, da ne poznate nobene ovire, ki bi mogla ustaviti zmagoviti pohod s slavo ovenčane domovine.«

Angleški kralj: »Z božjo pomočjo bomo pripravili široko pot zmagi miru in pravice.«

Maršal Petain: »Zgrnite se okrog mene iz ljubezni do Francije!«

Nemški maršal Brauhit: »Ta morska ste-na (Rokavski preliv) bo varovala Anglijo samo tako dolgo, dokler bo Nemčija to hotela.«

Angleški general Wavell: »Leto 1940 se je končalo z velikim uspehom za angleško orožje.«

Grški poveljnik Papagos: »Grčija je v polni svobodi proslavila božične praznike.«

Bivši italijanski minister Farinacci: »Ena bitka še ne odloči zmage.«

Položaj na bojiščih

Božični teden je bil brez pomembnejših dogodkov. Na bojiščih so se sicer odigrali boji manjšega obsega, diplomatsko polje pa je bilo popolnoma mirno.

Na angleško-nemških bojiščih so boji na božični dan popolnoma počivali. Pač pa so bili dosti srditi pred praznikom in so se takoj po božiču spet začeli v večjem obsegu. Letalski napadi na angleška mesta na eni, letalski napadi na nemške industrije na drugi strani je tudi okvir dogodkov v preteklem tednu.

Na alriškem bojišču je ostal položaj, kot smo ga preteklo nedeljo zapustili, bistveno isti. Angleške čete se kopičijo pred trdnjavo Bardio v Libiji in se pripravljajo na zadnji naskok, da jo osvojijo. V Abesiniji so se pojavili prvi organizirani upori domačinskega prebivalstva.

Na grškem bojišču so v začetku tedna Grki potisnili nasprotnike nekaj kilometrov ob obali mimo Himare proti Valoni, do katere imajo še dobrih 25 kilometrov. Tudi ob Ohridskem jezeru so napredovali po silnih bojih v Mokro planino. Le na srednjem bojišču je položaj ostal bistveno nespremenjen.

Na političnem polju je treba omeniti božične izjave, ki so jih dali razni odgovorni voditelji narodov. Med prvimi in tistimi, ki je imela največji pomen, je božična beseda papeža Pija XII., ki je opisal neobhodne pogoje za bodočo ureditev sveta, veljavno mimo vseh obstoječih načrtov, med katerimi cerkev ne izbira, marveč jim postavlja nasproti svoj večni nauk o sreči človekovi v pravično organizirani človeški družbi. Ameriški predsednik Roosevelt je govoril o ravni poti do svobode, ki jo bo šel ameriški narod; nemški voditelj Hitler o bodoči sreči nemškega naroda; italijanski cesar Viktor Emanuel o slavo ovenčani Italiji; maršal Petain o Franciji, ki na temeljih krščanstva vstaja k novemu življenju.

Zahtevajte povsod naš list!

KAJ JE NOVEGA

† Profesor F. Omerza

(Ob njegovem prezgodnjem grobu.)

V najlepši moški dobi je odšel dne 17. decembra 1940 tiho kakor je celo življenje živel tiho in neopazno. A čeprav je bil javnosti bolj malo znan, bi ga vendar po vsej pravici smeli šteti med naše odlične javne delavce.

Na željo svojega škofa se je na dunajski univerzi pripravil za profesorja latinščine in

grščine za škofijsko gimnazijo v St. Vidu. Postal je res pravi profesor z dušo in telesom. Ves se je posvetil svojim dijakom, ki jim je bil pravi oče. Posredoval jim je iz svoje bogate zakladnice temeljito znanje latinščine in grščine. Ni bil navaden profesor. Dijaki so bili ponosni, da so mogli njega imeti za učitelja.

Poleg šole se je veliko ukvarjal s prevajanjem. Hotel nam je dati prevode klasičnih pisateljev in cerkvenih očetov. Vsak večer je do polnoči ali do ene briela v njegovi sobi luč, ob kateri je on prelivaval na slovenski jezik tuje besede in stavke. Precej tega njegovega truda je izšlo v tisku, ostale pa so v njegovih omarah še cele skladavnice še neobjavljenih popisanih listov.

Silno veliko je delal tudi na zavodskem odru. Zavedal se je, da mlad fant v zavodu potrebuje tudi odra za oddih, zabavo in pouk. Skozi dolga leta je vodil vse dramske prireditve v zavodu. In večino iger, ki so jih igrali, je sam v nočnih urah prevedel.

Ob obilnem delu je popolnoma pozabil nase. Nič ni skrbel za svoje zdravje, nič ni hodil na sprehod in zato se ga je lotevala bolezen za boleznijo, ki jih je vse potrpežljivo nosil. Ko je zadnje dni pred smrtjo ležal kakor na križ razpet v groznih bolečinah, ni tožil, ni govoril in ni pustil govoriti o svojih bolečinah. Izpil je kelih Gospodov do dna in ko ga je smrt rešila strašnih muk, je na njegov obraz legel mir in lačen smehljaj in čudovita lepota. Trpljenje ga je izčistilo. Naj si mirno odpočije v Bogu neutrudni prijatelj dijaške mladine!

d Sprejemanje in izplačevanje kovancev. Poštno ravnateljstvo je izdalo naslednjo okrožnico na vse pošte: Z zakonom o odtegnitvi starega kovanega denarja iz obtoka in o kovanju novega z dne 31. julija 1937 so izpremenjene določbe glede višine vplačil in izplačil v kovanem denarju. Dosedanji predpisi v tem pogledu so razveljavljeni. Državne, banovinske in občinske blagajne (torej tudi pošte) so dolžne sprejemati kovance po 50, 20 in 10 dinarjev v neomejeni količini. Privatnikom smejo pošte izplačevati kovance po 50 in 20 dinarjev do zneska 1000 dinarjev pri enem izplačilu, kovance po 10 din pa do zneska 500 dinarjev. Kovan drobiž so dolžne sprejemati vse državne, banovinske in občinske blagajne v naslednjih neskih. Kovance po 2 din do zneska 2 tisoč dinarjev, kovance po 1 din do zneska 1500 dinarjev, kovance po 0.50 din do zneska 1200 dinarjev, kovance po 0.25 din do zneska 500 din. Privatnikom pa smejo izplačevati pošte pri enem izplačilu: kovance po 2 din do zneska 500 dinarjev, kovance po 1 din do zneska 200 dinarjev, kovance po 0.50 din do zneska 100 dinarjev, kovance po 0.25 din do zneska 25 dinarjev.

p Jugoslovanski zunanji minister dr. Cincar-Marković bo vrnil obisk madžarskemu zunanjemu ministru že v prvi polovici januarja.

d Težave z uvozom bombaža. Iz Moskve je sporočilo naše odposlanstvo, da je doseglo s sovjetskimi oblastmi glede dobave sovjetskega bombaža ter bombažnih odpadkov sporazum. Upati je, da se bo mogel začeti uvoz sovjetskega bombaža v Jugoslavijo že prihodnji mesec.

d Podružnica centrale za drva bo ustanovljena v Ljubljani. Menda bo imenovan za ravnatelja centrale inž. Munih. Da bi le že enkrat razne prehranjevalne centrale in druge ustanove bile ljudem, ki trpe pomanjkanje, v resnično korist!

d Pri zaprtju ali pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d Ne prvi, ne zadnji. Finačno ministrstvo je kaznovalo tovarnarja usnja Deutsche v Kuli z denarno globo 15 milijonov din, ker je utajil približno 10 milijonov din davkov. Tovarnarja je ovadil njegov bivši tovarniški šofer.

n 30 vagonov pšenice je zgorelo v parnem mlinu v Stanišću pri Somboru, last vdo-ve Martina Levija.

d Glavna letna skupščina Glavne zadrugne zveze je bila 21. decembra v Beogradu. Po počastitvi spomina pok. predsednika zveze dr. Korošca je podal podpredsednik Djordjevič obširno poslovno poročilo. Pri volitvah

FRANZ JOSEF GRENCICA

BR. 22365 od 18. IX. 1940

Zobobol! Takho odstrani VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri glavobolu, po preveč zavžitem alkoholu, pri bolečinah ran in bolestin menstruacij.

Zavitki z 2 tabletama in z 10 ter 20 tabletami se dobe v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglaš. reg. pod B. Br. 31806 od 5. XI. 1938.

so bili izvoljeni v upravni odbor od Slovencev (v oklepajih kot namestniki): dr. Kulovec (dr. Krek), dr. Basaj (Bog. Remec), Milan Mravlje (dr. Marušič), Miloš Stibler (Ivan Deržič) v nadzorni odbor pa Fran Gabrovšek (Anton Kralj).

Domača zavarovalnica sprejme marljivce in vsrajne zastopnike v celi Sloveniji. Ponudbe je poslati na upravo lista pod »Siguren dohodek« 19729

d Januarska številka »Vigredic« je izšla. Letna naročnina 30 din. Za nabiralateljce novih naročnic so razpisane lepe nagrade: za 15 novih naročnic v gotovini 150 din ali isto vrednost v blagu; za 10 novih naročnic 7 m šifona ali poljuben predmet v vrednosti 100 dinarjev; za 5 novih naročnic poljuben predmet v vrednosti 50 din; za 3 nove naročnice izvod Vigredi za leto 1941. Nagrade lahko dobi vsakdo, ki pogoje izpolni, t. j., da je za nove naročnice poravnana celoletna naročnina do 31. marca 1941. Pošljite naslove novih naročnic na upravo »Vigredic«, Ljubljana, Pražakova 8.

VINA Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani!

d Tovarniška cena jedilnega olja je znižana tudi izven Hrvatske od 20.79 na 19.58 din, da je sedaj v vsej državi enaka.

d Peklenski stroj je eksplodiral v upravi zagrebškega »Hrvatskega dnevnika«. Kdo je poslal stroj, seveda ni znano.

d Predsednik vlade Dragiša Cvetković se je za katoliški božič mudil v Zagrebu, kjer je obiskal nekatere vodilne hrvatske osebnosti, med njimi tudi dr. Vladka Mačka.

d Hišno kapelo v Štajmerjevem domu v Ljubljani je 27. decembra blagoslovil sam škof dr. Rožman, ki je med drugim dejal, da

† Viktor Zorič

Dne 22. decembra zjutraj je umrl Viktor Zorič, stavec v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani. Pred dnevi je obolel za angino, pa je moral nemudoma v bolnišnico, kjer je pa že naslednji dan kljub zdravniški pomoči podlegel. Umrl je tako nenadoma, kakor da bi ga sama božja roka iztrgala delu in družini. V naši tiskarni je služboval od leta 1927, in sicer večji del v »Slovenčevem« iniseratnem oddelku ročne stavnice, kjer je tudi pridno sodeloval pri »Domoljubu«. Bil je izredno vreden in agilen delavec, razen tega pa blaga, poštena duha. Na zadnji poti smo ga spremlili v ponedeljek popoldne izpred splošne bolnišnice in videli smo, da je imel pokojni mnogo prijateljev. Pogreba se je udeležilo lepo število bojnikov iz Most, kjer jim je bil dolgoletni tajnik; prav tako so ga spremlili njegovi stanovski tovariši. Jugoslovansko tiskarno sta zastopala gen. ravnatelj g. Košiček in ravnatelj g. Kramarič. — Pevska »Grafika« mu je s sodelovanjem pevcev bojnikov zapela žalostinke pred mrtvašnico in ob grobu. V imenu grafičnih delavcev se je poslovil od pokojnega predsednik organizacije g. Erjavec, v imenu bojnikov pa predsednik moških skupine g. Rozina. Bilo je mnogo lepih vencev in mnogo pretresljive žalosti. Zapušča ženo in dve hčerki. Najpokočiva v miru neutrudljivi, dobri naš delavec!

bo kapela tiho zavetišče vseh tistih, ki se bodo hiteli Bogu priporočati s stiski in ga prositi, naj bi jim spet povrnil in uvrstil zdravje, pa tudi tisti, ki jim zdravniška veda že ne bo mogla več pomagati, bodo iz tega zavetja dobili pomoč in tolažbo, da bodo vdanost sprejeli božji sklep. V kapeli pa bodo moči izvrševanje svojega poklica in oporo v opravljanju svoje naporne službe v prid pomoči potrebnim dobili zdravniki in hišno strežniško osebje. Kapela bo duhovno središče, središče nadnaravnih milosti in moči v Blažmerjevem domu.

d Vlada je izdala posebno uredbo, s katero se postavlja za izvršitelja vseh poslov v senatu predsednik vlade Dragica Cvetkovič. Uredba pravi, da bo predsednik vlade Cvetkovič odločal o izvršitvi senatnega proračuna, kakor tudi o položaju osebja, ki je uslužbeno v senatu. Ta posel bo predsednik vlade opravljal tako dolgo, dokler ne bo dana prikožnost, da se izvoli novo predsedstvo senata.

d 120 najodličnejših dijakov, malih maturantov, je povabil za praznike na dvor mladi kralj Peter II. Izbrani so bili najboljši dijaki iz vseh srednjih šol v državi in so bili sedem dni gostje na dvoru.

d Med Nemčijo in našo državo je bil podpisan sporazum o ureditvi obmejnega prometa in o preprečenju tihotapstva.

d Posredne posledice bojev na alban-skem bojišču trpi tudi jugoslovansko prebivalstvo ob albanski meji. Zaradi neprestanih eksplozij topovskih in letalskih granat in drugega streljanja so iz albanskih gozdov pobegnile skoraj vse zveri in se zatekle v naše kraje. Še nikoli niso prebivalci videli toliko skupine volkov, kakor prav to zimo. Pojavile pa so se tudi cele jate divjih ptic, ki so se prav tako preselile iz ogroženih in nevarnih albanskih krajev k nam. Jasno je, da leta ta nadlega samo škodo obmejnemu pre-

bivalstvu, kajti sestradani volkovi napadajo vse živo, na kar zadenejo.

d Predsednik naše stranke v Zagrebu. Dne 23. decembra je senator dr. Fr. Kulovec, politični naslednik voditelja Slovencev dr. Antona Korošca, prispel v Zagreb, kjer je ob 11.30 obiskal glavnega tajnika HSS dr. Juraja Krnjeviča, s katerim se je dalj časa pri-srečno pogovarjal.

d Rekruti, rezervisti in njih starši pozor! Z nestrokovnjaško izpeljano prošnjo je izgubljen čas in denar. Zato ne nasedajte vsakomur s tako važno zadevo. Obrnite se le do koncesionirane in strokovne preizkušene pisarne kapetana Franca Pera (Ljubljana, Mat-strova ulica št. 14), ki vam pove, ali je prošnja sploh izvedljiva ali ne. Če je izvedljiva, vam za malenkosten znesek vložijo prošnjo in uredijo zadevo. Ne zamudite časa in hitite z zadevo! Za odgovor je priložiti kolek ali znamko za 10 din.

d Mokronoška tovarna usnja je letos obhajala 10. letnico, odkar je v rokah g. Kalina. Za to desetletnico je g. Kalin z ozirom na splošno draginjo dal razdeliti med delavce vsoto 150.000 din. Vsak delavec je dobil tedensko plačo, žena in otroci do petnajstega leta pa po 100 din nagrade. Potem je nagradil one delavce, ki delajo že vseh deset let, s posebno nagrado. Med delavstvom je zavladalo veliko veselje, posebno med materami s številnimi otroki. K tej obdaritvi so bile klicane tudi žene in otroci. Vsem se je odvalil velik kamen od srca, ker ob gospodih še bolj čuti človek svojo revščino. Gospodu Kalinu se je delavstvo zahvalilo s primerno prireditvijo. Prelepi zgled kliče k posnemanju!

d Omejitve plesnih in gostilniških prireditiv. Z ozirom na resnost sedanjega časa je gospod ban dravske banovine odredil: 1. Plesne prireditve se smejo dovoljevati samo za čas od 31. decembra 1940 do vključno 25. februarja 1941 (pustni torek) in sicer le društvom in korporacijam, ki so že doslej pri-rejale svoje vsakoletne tradicionalne plesne

prireditve in nudijo dovoljno jamstvo, da bo prireditve potekla v redu. 2. Plesne prireditve se smejo dovoliti največ do 2 zjutraj. Pol ure po tem času morajo biti prostori izpraznjeni. 3. Plesne vaje posameznih društev se smejo vršiti najdalje do vključno pustnega torka prihodnjega leta. 4. Gostilničarjem se ne smejo izdajati dovoljenja za plesne prireditve. Paziti se mora, da gostilničarji ne bodo izrabili društev, da bi pod njihovimi imeni prirejali plesne na svoj račun. 5. Trajna podaljšanja policijske ure se ne smejo dovoljevati. Za poedine primere se sme dovoliti podaljšanje policijske ure največ do dveh zjutraj. 6. Predpisi naredbe o odpiranju in zapiranju v gostilniških podjetjih (o policijski uri) z dne 4. julija 1935, se morajo strogo in pravilno izvajati. Okrajnim glavarstvom in policijskim oblastvom je naročeno, da te odredbe najstrožje izvajajo in ne dopuščajo nobene izjeme.

O letalskem napadu na Sušak

V noči od 21. na 22. decembra so bili na Reki trije alarmi za zračni napad. Prvi alarm je trajal od 20.50 do 0.52, drugi od 1.30 do 2.58, tretji pa od 4.10 do 5.08. Za časa, dokler je trajal alarm, ni na Reki stopila v akcijo protiletalska obramba niti žarometi. Za časa prvega alarma, ki je trajal zelo dolgo, niso ljudje opazili nič posebnega. Ljudje so bili na ulici in se je slišal asmo šum letal v veliki višini. Ob 1.30, ko je bil na Reki drugi znak za alarm, sta se slišali na Sušaku dve zelo močni detonaciji. Ugotovljeno je, da sta bili vrženi dve bombi v bližino nove zgradbe sušške občine, neposredno pred hišo inž. Marinkoviča v Gajevi ulici.

Učinek bomb je bil zelo močan. Ena bomba je padla na kamnite stopnice sušške gimnazije in napravila žrelo 10 metrov dolgo, 5 metrov široko in 5 metrov globoko. Razbito je bilo steklo na oknih in vratih hiše inž. Marinkoviča in treh bližnjih hiš. Sipe v oknih so popokale v okolici dveh kilometrov. Posamezni kosi bomb so bili najdeni v oddaljenosti 500 do 700 metrov od kraja eksplozije. En kos bombe, težak 5 kg, je bil najden pol kilometra daleč od kraja eksplozije. Drugi kos, težak 1 kg, je padel na železniško postajo, ravno tako pol km daleč.

Druga bomba je padla v oddaljenosti 40 metrov od prve, a ni imela takega učinka, ker je padla na mehka tla. Padla je na rob nasipa in je naredila mnogo manjšo škodo. Zaradi eksplozije bomb so poškodovani telefonski drogovji in električni vodi. Obe bombi sta padli v istem trenutku.

Od eksplozije je ranjenih 9 oseb, in sicer 8 lažje. Med njimi so ranjeni urar Jerko Kovač, in njegova žena Marta, Ana Šarec, njena hčerka Marija in sin Igor, inž. Marinkovič, Oskar Sajič, zasebni uradnik, in Miloš Suflaj, dimnikar. Hudo je ranjena Marija Reljac. Na Reko ni bila vržena nobena bomba. Nad Sušak je priletel tuji bombnik, ki je priletel iz severozahodne smeri, in sicer v družbi še dveh letal, ki sta ostala nad Reko, medtem ko je tretji preletel našo mejo čez Trsat in vrgel bombe. Nato se je vrnil v isto smer. Bombnik se je nahajal v višini 1500 do 2000 m. Tretji alarm na Reki je trajal celo uro. To pot je letelo tuje letalo od otoka Raka čez Krk ob obali proti Sušaku. Ob 4 zjutraj je priletel nad Reko, ne da bi metal bombe.

Tega še ne veste,

da je francoskega poraza kriva Katoliška akcija. Tako vsaj trdi glasilo bivšega ljubljanskega župana in dravobanskega bana dr. Dinke Puca. Njegovo glasilo se zelo sramežljivo imenuje »Slovenska beseda«. Seveda to glasilo do takega zaključka ni prišlo samo po sebi, ampak ga je kar prepisalo od proslulega marksističnega mesečnika »Sodobnost«. »Sodobnost« je list, ki skoraj vsak svoj članek končuje takole: »Zato se je treba nasloniti na Sovjetsko Rusijo...«

da so sedmošolci neke gimnazije, ko so zvedeli za smrt našega narodnega voditelja, začeli v razredu navdušeno ploskati, in da se temu prav za prav ne smete čuditi, če veste, da na isti gimnaziji uči profesor, ki je borbeni pristaš komunizma in ki svojim učencem najraje predava o Sovjetski Rusiji.

da hrvatski listi sedaj vidijo v dr. Antonu Korošču velikega prijatelja hrvatskega naroda ter kažejo veliko pripravljenost, da odzda naprej bratska naroda tudi bratsko sodelujeta.

da kljub vsem zakonskim določbam na nekem gozdnem veleposestvu v Prekmurju plačujejo delavce-kmete od deseturnem delu na dan po 5 ali 6 din, in sicer v naturalijah, torej približno 50 par na uro.

RAZGLED PO SVETU

Churchillove besede Italijanom

Predsednik angleške vlade Churchill je 23. decembra imel po radiu govor, namenjen italijanskemu narodu. V govoru je poudarjal, da sta doslej angleški in italijanski narod vedno sodelovala. Angleži so pomagali Italijanom pri njihovih osvobodilnih bojih, ker so hoteli videti Italijo svobodno med vodilnimi narodi Evrope in krščanskega občestva. Danes pa morajo Angleži trgati italijanski imperij v krvavi vojni.

Italija ni imela nobene potrebe in razloga, da napade Grčijo, saj je Anglija v prvih devetih mesecih vojne spoštovala vse njene koristi. Zdaj je čas, da italijanska vladarska rodbina ter italijanski narod spet izrečeta besedo o teh usodnih vprašanjih.

Ni res, da je Anglija hotela vojno z Italijo. Predsednik angleške vlade je tik pred italijanskim napadom na Francijo poslal Mus-

soliniju pismo in ga v njem rotal, naj ne zanaša vojne na Sredozemlje, ker bo Anglija z ameriško pomočjo šla do konca. Rotil ga je v imenu krščanske omike, naj ne da usodnega znamenja za požar. Na to pismo je Mussolini odgovoril, da je Anglija sprožila v abesinski vojni sankcije proti Italiji in da Italijo veže čast, da gre v vojno ob strani z Nemčijo, pa naj se zgodi kar boče.

Iz teh pisem, je dejal angleški ministrski predsednik, je razvidno, kdo je hotel vojno, kdo pa ne. Danes pa ves angleški imperij napada Italijo in pomagajo mu Grki.

»Na tem razpotju vas, Italijani, zapuščam do dneva, dokler ne bo italijanski narod spet sam vzel v roke svojo usodo,« je končal Churchill.

Zmaga ni lahka

G. Ansaldo, ravnatelj »Telegrapha«, ki je glasilo italijanskega zunanjega ministra Ciana, je govoril po radiu o vojnem položaju Italije. Njegov govor je zbudil po vsem svetu precej pozornosti. Ansaldo je dejal, da v prvih petih mesecih ni nihče občutil vojne niti ne dosti vojaki na fronti. Ljudje so že mislili, da bo zmaga lahka. Kar se sedaj dogaja v Albaniji in Afriki, pa opozarja Italijane, da zmaga ne bo lahka in da Italiji zmaga ne bo padla z nebo v naročje. Italija je stopila v vojno z enim največjih svetovnih cesarstev, ki je vse svoje sile naperila proti Italiji, da jo zruši. Italijani morajo zato v največji edinstveni delati in žrtvovati za doseg zmage. — Da vse v Italiji ni tako, kot bi merodajni krogi želeli, kaže najnovejša izjava tajnika fašistične stranke, da se bo pozimi začela bitka na notranji fronti. Ta bo veljala vsem godrnjačem, poleg tega pa se bodo organizirale velike akcije za zimsko pomoč, za pomoč bolnišnicam ter za strogo nadzorstvo nad razdelitvijo življenjskih potrebščin ter njihovih cen. V vsej Italiji bo prirejenih več shodov, da bo ta podvig bolj uspešen.

MADJARSKA

s Premiki nemških čet. Glede premikanja nemških čet skozi Madžarsko v Romunijo ni v tukajšnjih krogih nobenih poročil. Znano je le toliko, da je madžarska železniška oblast odredila, da bo od dne 28. decembra dalje tri tedne ukinjenih 160 osebnih vlakov. Iz tega sklepajo nekateri, da se bodo sedaj prevažale nemške čete skozi Madžarsko v Romunijo. Na madžarskih merodajnih krogih to zanikajo. Bolj verjetno je, da hoče madžarska oblast varčevati z gorivom in da o kakšnem pošiljanju novih nemških čet v Romunijo za enkrat ni govora. V diplomatičnih krogih naglašajo, da so ta poročila morda prišla v javnost s posebnim namenom, da ustvarijo vtis, da nemška vojska popolnoma obvlada evropsko celino in da bo sodelovala

prihodnjih operacijah na Balkanu in v Italiji. Nekateri namigavajo celo na možnost pritiska na Sovjetsko Rusijo. Dopisnik »Associated Pressa« nadalje javlja v Ameriko, da naj do nadaljnjega ameriški listi takšna poročila sprejemajo z vsemi pridržki, dokler ne bo otipljivih dokazov za to, da so resnična. Govorice o velikih premikanjih nemških čet so dandanes, ko velesili osišča za enkrat nimata točnega načrta o bojiščih, kjer nameravata najprej odločujoče nastopiti, propagandnega značaja in škodujejo angleški veljavi v Evropi, medtem ko pomagajo nemškemu ugledu pri vseh tistih narodih, ki stojijo še izven politike osiščenih držav. Glede poročil o pokretu nemških čet proti jugu in jugovzhodu, iz Berlina ni nobenih pojasnil in odgovorov, ker je to vprašanje, ki se tiče izključno le nemškega vojnega poveljstva.

Lord Cranborne, novi angleški vojni minister.

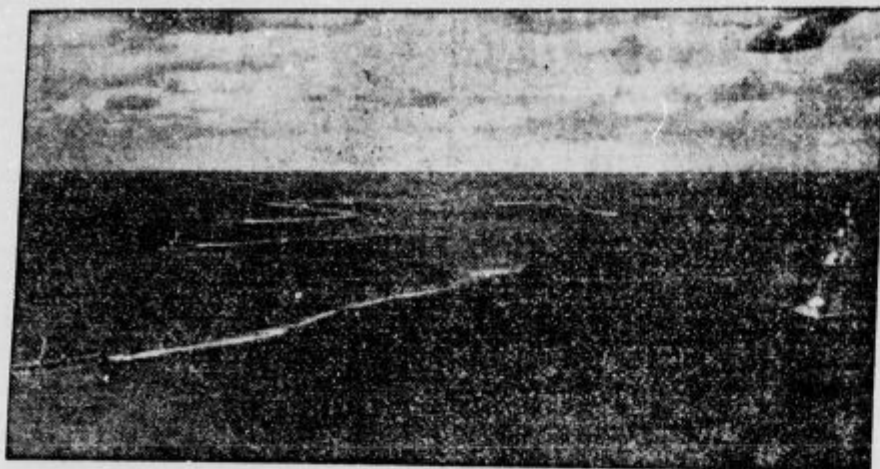
AMERIKA

s Razno. Mrtvoud je zadel znanega pastira Benigna Snoja v Lemontu, Ill. Podal se je na pot v Cleveland, da bi v novi cerkvi sv. Lovrenca opravil obrede blagoslovitve novega Križevega pota. Na vlaku ga je zadel mrtvoud. — V Clevelandu O. je umrla rojakinja Julia Troha, rojena Zagar, v starosti 44 let iz Dadiel Ave. Doma je bila iz Prezida na Notranjskem. — V Clevelandu je preminul John Lekan v starosti 70 let. Zapušča soprogo in sina, v Starem trgu pri Vel. Laščah pa več sorodnikov. — V Clevelandu je umrl rojak John Jeglič v starosti 47 let iz Nordwood Rd. Zapušča soprogo, sina, hčer in več sorodnikov. Pokojni je bil doma iz Begunj pri Lescah na Gorenjskem. — V Clevelandu O. je umrl rojak Anton Zakrajšek v starosti 54 let. Doma je bil iz vasi Rude, fara Rob pri Velikih Laščah. V Ameriko je prišel pred 35 leti. — V Clevelandu O. je umrla rojakinja Mary Kos, rojena Bricelj, v starosti 68 let. Doma je bila iz Ljubljane in je prišla v Ameriko leta 1902. — Ko so se vračali proti Clevelandu s svojim avtom Frank Legan, njegova žena Uršula, njegov brat John ter Frank in John Mohorič, je zadel avto v neki avto. Pri tem so vsi v avtomobilu dobili težke poškodbe, voznik sam, Legan, je bil pa na mestu ubit.

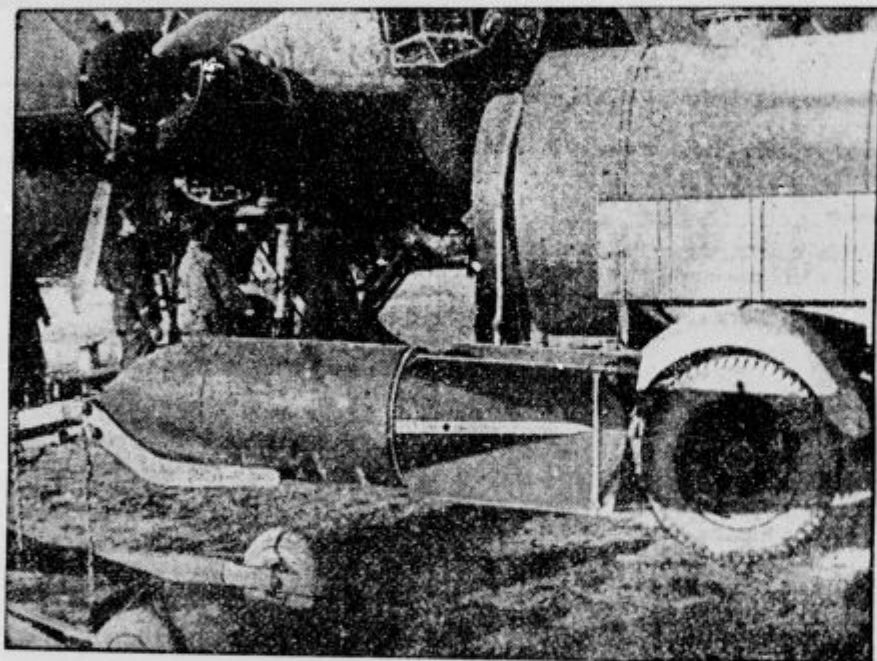
ITALIJA

s Grazianijevo poročilo. Ves italijanski tisk prinaša na vidnih mestih brzoglavno poročilo o vojaškem položaju v Libiji, ki ga je maršal Graziani poslal Mussoliniju. V poročilu pravi maršal, da priprave za angleško ofenzivo niso bile nobena skrivnost in da so Italijani ta napad pričakovali v začetku decembra. Presenečenje ni torej pri tem napadu imelo nobene vloge, temveč je angleške uspehe treba pripisati samo ogromni angleški premoči v vseh panogah orožja. Italijanske akcije so bile onemogočene zaradi strahotnega, sistematičnega ter nepretrganega angleškega bombardiranja vseh italijanskih postojank, zlasti letališč v zaledju. Italijanska vojska se je morala umakniti samo zaradi sovražne premoči in napada od vseh strani.

Naročite takoj »Bogoljuba«!

Bojne ladje, kakor jih vidi letalec z letala.

Bomba za nemško letalo.

Italijanski časniki opazujejo boje ob francoski obali.

Churchill, angleški ministrski predsednik.

Lord Eden, novi angleški zunanji minister.

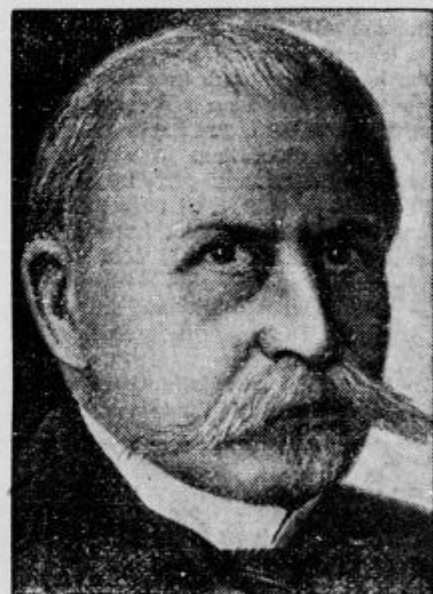
Lord Halifax, do sedaj angleški zunanji minister, zdaj poslanik v Ameriki.

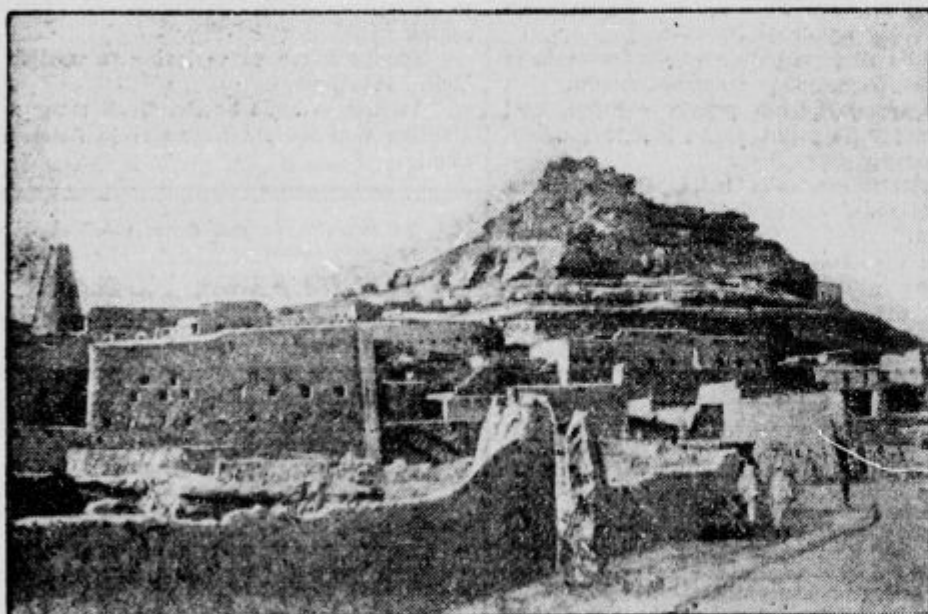
Pogled na križarke s torpednega čolna.

Maršal Brauchitsch, vrhovni poveljnik nemških čet.

Finski predsednik Kallio, ki je umrl na dan izvolitve svojega naslednika.

Oaza Siva v Sahari, kjer se zdaj bore Angleži in Italijani.

Ognjeni trakovi okrog lovskih letal nad Rokavskim prelivom.

Puščavski pesek v Sahari.

Vsem zastopnikom!

Poslali smo Vam več izvodov novoletne številke »Domoljuba« za agitacijo. Pridobite novih naročnikov! Kdor do 8. decembra ni naročil »Slovenčega koledarja«, ga lahko še naroči do 6. jan. 1941. Koledar bomo ponatisnili. Stane le 18 Din, ki jih je treba plačati ob naročilu. Za nenaročnike »Domoljuba« stane 28 Din.

Drobne, a vendar zanimive

Italijani so potopili že 30 angleških bojnih ladij, trdi »Popolo di Roma«.

20 milijonov frankov za narodno zaščito je daroval vladi v Vichyju Nogues, generalni guverner francoskega Maroka.

Romunska kraljica mati Helena se je vrnila iz tujine v Bukarešto.

Pet kanadskih vojnih ujetnikov je te dni svečano sprejelo red mašniškega posvečenja v baziliki Saint Denis pri Parizu.

Za novega dunajskega župana je imenovan bivši avstrijski minister Jung.

54 trupel so že izvlekli po veliki nesreči v romunskem premogovniku Lupeni.

Neznanci še vedno ovirajo delo v romunskem petrolejskem ozemlju.

16 velikih trgovinskih ladij je zopet kupila Anglija v Združenih državah Sev. Amerike.

Za dva milijona vojnih ujetnikov skrbi v tej vojni Mednarodni Rdeči križ.

Uradno poročilo trdi, da so dobili pri zadnjih ameriških predsedniških volitvah demokrate 449, republikanci pa 82 poslancev.

Vse angleške trditve o silovitih napadih na Berlin so izmišljene, trdi nemški poročevalski urad.

Ameriški predsednik Roosevelt je nujno svetloval maršalu Petainu, naj Francija ne gre v vojno na strani Nemčije.

20 do 30 divizij šteje vojska francoskega generala Weyganda v francoski Afriki.

15 spomladanskih sejmov v tujini, med temi tudi v Belgradu, se bo leta 1941 udeležila Nemčija.

Največja angleška ladja »Queen Mary« prevaža sedaj vojake iz Avstralije in Indije v Egipt.

Na nemško-angleški fronti oba božična praznika ni bilo bojev.

V Albaniji pa za božič tako Grki kot Italijani niso prenehali z napadi.

Zahvala

Podpisana se upravi »Domoljuba« v Ljubljani zahvaljujem za takojšnje izplačilo požarne podpore v znesku

Din 1000.- (tisoč dinarjev)

ob priliki požara moje hiše.

Ostala bom še nadalje zvesta naročnica »Domoljuba«, katerega tudi vsem drugim toplo priporočam.

Bišče-Ihan, dne 24. decembra 1940.

Marjeta Kokalj.

16 milijonov turških lir za naročila letal, je zahtevala od skupščine turška vlada.

»Zmagali bomo prej, kakor se to misli, je izjavil te dni Mussolini.

Na božični večer so v kitajskem Šangaju nabrali nad 200 zmrznjenih beračev.

Novi angleški zunanji minister Eden je človek, ki ga odlikuje blazno sovraštvo do Nemčije, sodijo nemški listi!

Poljski maršal Rydz Smigly, ki je bil interniran v neki vasi v romunskih Karpatih, je pobegnil neznano kam.

100 milijonom levov bo dala Bolgarija za ureditev novih pristanišč ob Črnem morju.

Smrtno kazen za verižnike so vpeljali v Italiji. Pravilno!

Angleži so hudo bombardirali razne pristaniške naprave ob francoski in holandski obali.

Ne pozabite, da smo danes začeli objavljati naš novi roman

»RABLJEVA ROKA«!

Roman je krasno delo angleškega pisatelja Fletcherja.

Rabljeva roka

Angleško spisal J. Fletcher Ray.

Poslovenil Franc Poljanec.

UVOD

Zgodba, ki jo hočem pripovedovati o novi veliki najdbi, je tako pomembna in presenetljiva, da moram bralca nujno prositi odpuščanja za sledeče kratke osebne opombe.

Ko sem bil dijak na vseučilišču, sta me začela globoko mikati grški in aramejski jezik. Dasi sem se pripravljaj za svoj poklic, so mi bile najsrečnejše ure te, ki sem jih po končanih vsakdanjih predavanjih preživel v knjižnici. Vneto sem proučeval stare knjige in spise v teh jezikih, saj jih je vseučilišče imelo precejšno zalogo. Vodil me je profesor — njegovo navdušenje za vse, kar je bilo v zvezi z izginito slavo starodavne Grčije je bilo zelo nalezljivo — in moje znanje je hitro raslo; in takrat, ko sem končal svoje poklicne študije in sem dosegel visokošolsko listino, je moje znanje grščine in aramejščine močno presegalo znanje stroke, ki naj bi mi služili kruh.

Ko sem vseučilišče zapustil, sem se naselil v zakotni semersetski vasi kjer sem ostal do začetka velike vojske.

Leta 1916 so me prestavili na italijansko bojišče, in še malo se mi ni sanjalo, da bom v

¹ Aramejski jezik je zelo soroden hebrejskemu, tako nekako kakor hrvatski slovenskemu. Ob Kristusovem času so ga govorili vsi Judje, Kristus sam seveda tudi.

² Somerset, grofija na južnozahodnem Angleškem.

Italiji našel to, kar naj bi bila odločilna točka mojega življenja in kar na bi imeli za največje razodetje, ki ga je človeštvo ptejelo teh dva tisoč let.

Kakor se pogosto zgodi, so mi dogodki pred nedavnim naključjem, dasi niso bili čisto nič nenavadni, ostali izredno živo v spominu. Dobro se lahko spominjam podre bajtice, kjer sem bil ponoči; neprestano deževje; povsod blato; in puščobna samotnost, ko je dan prešel. Bombardirali so nas kar naprej, tako da sem čutil nemalo olajšave, če sem dobil kdaj toliko prostosti, da sem šel v svoj stan. Skoro sem svoj stan že dosegel — bil je nekoliko stran od drugih našega regimenta — ko me je zadela zašla krogla. Dasi sem takoj nato dobil zdravniško pomoč, je kazalo, da se rana kar noče celiti, kakor bi se bila morala, in poslali so me ob fronti doli za nadaljnje zdravljenje.

Naznanje sem prišel v Rim in sem kot okrevalce veliko ur prebil po javnih poslopjih, ki so hranila starodavne knjige in rokopise. Tako sem vzbudil pozornost starega prodajalca, Giuseppe¹ mu je bilo ime. Nekega dne me je poklical vstran in prašal, če bi želel kupiti skrinjico starih listin, ki on meni, da so zelo pomembne, ki pa, je dejal, so jih uradni krogi zavrgli, ker nimajo prostora. Nisem želel, da bi me goljufalo, pa sem vendar vohal dragoceno najdbo, ki so jo prezrli, povpraševal sem po nadaljnjih podrobtih; in ko sem na vse svoje poizvedbe dobil zadovoljive odgovore, sem skrinjico sprejel v svojo last in jo izročil prijatelju v mestu, da jo varno shrani, dokler ne bom zmožen Italijo zapustiti.

Prav ta Giuseppe me je zelo mikal. Kazala se je kar neka nenavadna obojestranska privlačnost. Sklepal sem, da je izhajal iz zelo starega rimskega rodu, »Ne plemeniti« je dejal

³ Jožef

ko sem ga popraševal, »tudi ne bogat. Toda« je dejal »mi imamo svoje izročilo. Imel sem občut, da ga je obdajala neka skrivnost in da bi mi rad nekaj razodel. Ali je o vsebini skrinjice kaj vedel, ne vem. Toda njegovo skrivnostno in zaupno ravnanje me nagiba k misli, da je; saj je zelo željno skrbel, da v posest te reči pridem jaz. »Jaz sem« je rekel ob slovesu »zadnji živi člen zelo starodavne vrste prednikov.«

Ob sklepu vojske sem skrinjico prinesel domov, se vrnil v našo somersetsko vas in se naselil sredi okolice, ki se je v moji odsotnosti kaj malo premenila. Lahko si mislite, da me je zelo gnalo, da preiščem vsebino te nekam plašne skrinjice, ki je delala tako silen vtis sivobeke starodavnosti. In nekega junijskega večera 1920, sem sedel za mizo, ki je na njej stal ta predmet.

Z nekim čutom spoštovanja sem skrinjico odprl in pečate listin zlomil.

Ko so mi oči šle preko enega pergamentnega zavoja na drugega — vsi so bili čudovito ohranjeni — sem čutil, da sem navzočen pri nečem skrivnostnem. Vonjavi in ostru duh, ki je iz skrinje zhaljal, je kazal, da so rabili neko starodavno varovalno sredstvo.

Ves vznemirjen sem trepetal in se zastonj trudil, da bi se vzdržal. Odstranil sem ovoje, zopet skrbno tipal po skrinjici in tisti trenutek sem ven potegnil velik žebelj, ki je bil dolg in rdečkast in z rjo pokrit. Moja roka je iznova iskala in tokrat sem zahropel v grozi, saj sem potegnil temno oskropljene kosti moške roke. Skrinjica je bila izpraznjena. Bila sta v njej še dva druga žebelja in popolno število koščic desne moške roke, odkane za pestjo. Čudil sem se velikanski obliki teh kosti; zares njih prvotni lastnik je moral biti velikan!

PO DOMOVINI

Bohinjska Bela. Dne 19. decembra ponoči ob pol 3 je na Bohinjski Beli v Spodnji vasi pogorel posestnik Anton Kelbe, po domače Bijol. Da niso pri sosedovih ognja takoj opazili, bi bila zgorela vsa družina in tudi nekaj vojakov, ki so spali v podstrešni sobi. Z veliko težavo so rešili otroke iz goreče hiše in tudi vojaki so se težko rešili, ker je bilo težavno omrežje na oknu, ostreje polno sene pa v ognju. Pogorela je hiša, skedenj, hlev, vsa krma za zimo, žito, vozovi in stroji; zgorel je tudi en prašič. Ogenj je nastal po nesreči; vžgal se je leseni tram v zidu od peči v podstrešni sobi, kjer so stanovali vojaki. Domače gasilno društvo je takoj prihitelo na pomoč in z neumornim gašenjem rešilo sosedna poslopja in vso Spodnjo vas, kjer so vse hiše blizu skupaj. Škoda je zelo velika in samo delno krita z zavarovalnino.

Sv. Jakob ob Savi. Naša prosvetna knjižnica se je spopolnila z novimi knjigami. Izbra je bogata. Za malenkostno ceno si lahko vsak izposodi knjige. Zato vas vabimo, da se poslužite domače knjižnice, ki bo odprta vsako nedeljo in praznik po drugi mati. — Prišel je čas nove naročnine za časopise. Ostanimo zvesti našemu časopisu!

Beltinci. Božični prazniki se pri nas navadno zaključijo z obžalovanjem vrednim izgredi nedozorelih mladostnikov, ki se prepeajo s pestmi in z noži po gostilnah, po cestah in celo v — cerkvi! Žalostno! Odgovorni činitelji, kje stel — Državni svet je razveljavil ministrski odlok, ki je razlabil veleposestvo grofice Zichy. Ob tej priliki smo slišali precej zbadljivk od strani nekaterih uslužbencev na veleposestvu. Vendar se ni treba veseliti prezgodaj, ker bo prišla nova komisija, ki ne bo ponovila starih napak. Odlok je bil namreč razveljavljen samo zaradi nebestvenih napak pri postopku. Tako bo vendar enkrat za vselej urejena zadeva z beltinskim veleposestvom in se bo zemlja vrnila spet v slovenske roke.

Toplice. Vest o nenadni smrti našega slovenskega voditelja nas je globoko razžalostila. Prosvetno društvo je takoj razstavilo v izloženem oknu cerkvene dvorane s črnim florom ovito sliko blagopokojnika. Ozadje je tvorila slovenska zastava. Slika sama pa je bila v nedeljo že v ju-

tranjih urah razsvetljena; mnogi so postajali pred njo žalostni in zamišljeni. V nedeljo, 22. decembra, pa je društvo priredilo žalno proslavo za dr. Korošcem v cerkveni dvorani. Pevske točke, deklaracije in govor so nam predstavile veličino pokojnega voditelja. Proslave se je udeležil celokupni občinski odbor, zastopniki oblasti in mnogo ljudi. Ob koncu so vsi zmolili očenaš za pokoj duše blagopokojnika. — Razveselili pa smo se, da je bil izvoljen za naslednika dr. Korošcu naš rojak gospod minister dr. Kulovec. Gospodu rojaku tudi tukaj čestitamo in želimo, da bi njegovo delo bilo blagoslovljeno!

Boštjan ob Savi. Meseca novembra t. l. ton Sim r s e k, Dočkal je visoko starost 87 let. Mnogo naslednikov je doživel, dedek je bil 18. otrokom. Bil je zvest, zaveden krščanski mož. V njegovo hišo so prihajali samo katoliški časopisi. Domoljub prihaja vedno, od kar izhaja. Svoj čas je bil tudi župan občine Boštjan. Vedno je bil zaveden pristaja SLS. Ko bi Bog dal naši fari še mnogo takih mož! Naj počiva v miru! — Naročniki »Domoljuba«, poravnajte že sedaj, takoj ob novem letu, naročnino, saj je naš list tako zanimiv in naš zvest svetovalec!

Sv. Križ nad Jesenicami. Dne 22. t. m. je tu umrl v starosti 48 let Janez Čop, posestnik in delavec KID na Savi. Bolehal je že delj časa na hudi nadihu in močnem razširjenju srca. Pol ure pred smrtjo je še enkrat prejel sv. obhajilo. Zapušta ženo in štiri otročiče. Pogreb je bil na božič ob 3 popoldne. Udeležilo se ga je poleg številnih sorodnikov, prijateljev in faranov tudi izredno veliko stanovskih tovarišev delavcev KID, zlasti članov Zveze združenih delavcev. Pokojni Janez Čop je bil blagajnik kat. delavske organizacije ZZZ Sv. Križ od njene ustanovitve naprej.

I. del.

(Pisanje Scipiona Martiala, legionarja vojske cesarja Tiberija, nastanjenega v Jeruzalemu ob dnevih našega Gospoda).

1. poglavje.

Nastanjen sem bil z legijo¹ na gričih nad Gádar, ki leži na vzhodni strani Galilejskega jezera.

Med Galilejci se je bila vnela vstaja. Nekaj časa je boj dirjal zunaj mesta Seforide z veliko morijo. In med tem ko smo Galilejce preganjali daleč od bojišča, nas je prehitela noč. In glej! Ko sem se vračal na bojišče, se je primerilo, da sem se spotaknil in padel zraven kamelje steze. Ko sem tam tako ležal, glej, je tropa Galilejcev — iskali so zavetja v gostem listju dreves, ki so stezo mejila — navalila name, me hudo ranila in me za mrtvega pustila.

Ničesar se nisem več spominjal, dokler nisem odprl oči in se znašel v surovi kameniti staji. In glej! Spretne roke so mi obvezavale rane; in ljubelek glas je mrmral: »Dasi si Rimljan, dasi si sovražnik Izraela, vendar te ne morem tu pustiti, da umreš.«

Bila je judovska deklica Suzana ta, ki je tako govorila (Mogel sem razumeti njeno mnenje dasi je govorila v aramejskem jeziku.)

¹ Legija je bila večji samostojen oddelek rimske vojske. Stela je 4500 težko oboroženih, 1250 lahko oboroženih legionarjev; zraven pa še po 300 konjenikov in kakih 200 pionirjev, kovačev, godev in raznih nadomestnih delavcev; okroglo torej 6000 mož.

² Aramejski jezik je bližji soročnik (nekako narečje) hebrejskega (judovskega) jezika. Kristus sam je govoril aramejski jezik; in sv. Matej je svoj evangelij pisal v aramejskem jeziku.

naročnik »Domoljuba« in odločen pristaja SLS. Zupniji je dajal lep zgled togoljubnega življenja in vestnega izpolnjevanja verskih in stanovskih dolžnosti. Ušel je po plačilo k Bogu, ki mu je zvesto služil vse svoje življenje.

Trebiša — Stara Oselica v Poljanski dolini. Naše prosvetno društvo je skupno z našim FO in DK priredilo v nedeljo, 22. t. m. lepo žalno svečanost za rajnim voditeljem našega naroda dr. Korošcem. Kljub hudemu mrazu so prišli še mnogi drugi farani naše fare, ki so imeli rajnega dr. Korošca radi in se dobro zavedali, kaj smo vsi skupaj z njim izgubili. Po svoji žalni seji so prišli tudi naši občinski moške in tudi gasilski četa je bila zastopana.

Sv. Križ pri Litiiji. Ceprav smo v hribih, pa tudi Kriščani ne spimo. Dekliški krožek je zapustila vneta članica in dobro dekle Heda Mrhar in odšla v zatišje samostanskih zidov. — Smrt našega voditelja dr. Antona Korošca nas je vse bridko prizadela. Po maši zadušnici smo imeli v dvorani slovesno žalno komemoracijo, ker je bil pokojnik posebno velik dobrotnik našega Prosvetnega doma. Marsikatera stara Kriščanka je v solzah molila rožni venci za dobrega gospoda.

Zagorje ob Savi. Naročniki »Slovenčevega koledarja« iz okoliša pošte Zagorje ob Savi, ga dobe v Zadrudnem domu, kdor ga seveda že ni dobil na dom. Pritožbe sprejema Lorber Jože, Selo 5.

Videm ob Savi. Po zgledu drugih je tudi naša občina uvedla zimsko nabiralno akcijo za revne otroke. Do sedaj je bilo iz pripevkov te akcije že obdarovano veliko število otrok in družin s čevlji, obleko in drvmi. Obdarovani so bili samo otroci in družine brezposelnih delavcev in vinčarjev, katere je v največji meri zadela današnja draginja.

Prečna. V nedeljo, dne 22. dec., ob 3 popoldne so se zbrali v dvorani Prosvetnega društva vsa katoliška društva, župan g. Zagorci Josip ter bivši poslanec g. Weble Demetriji k žalni svečanosti za dr. Antonom Korošcem. Gosp. biv. poslanec Weble nam je v svojem govoru podal zasluge velikega moža za naš slovenski narod, kateremu je posvetil vse svoje delovne moči. Po končani svečanosti je vsa dvorana soglasno zmolila očenaš za velikim pokojnikom. Dr. Antonu Korošcu, voditelju slovenskega naroda, večna slava in trajen spomin!

Reteče pri školji Loki. V nedeljo, 22. dec., je šolsko vodstvo priredilo lepo božičnico v Društvenem domu. Obdarovanih je bilo 40 revnih družin. Večje darove v blagu ali denarju so darovali: banska uprava v Ljubljani, občina Stara Loka, šolski odbor Reteče, g. župnik Štular, g. svetnik Meršolj

Še ena reč je bila tam: košček papira. Iz početka nisem mogel zaslediti nobenih črk. Ko sem ga pa držal proti luči svetiljke, sem mogel razbrati v grških črkah:

»Jezus je rekel: »Ako te tvoja desna roka pohujšuje, jo odseka!« (Mat. 5. 30).

Obrnil sem se proti listinam. Večina jih je bilo pisanih z delavno roko; izhajale so — kolikor sem mogel soditi — iz najzgodnjih let krščanske dobe. Druge listine so bile pisane z drugo roko in so bile ohranjene v različnem stanju; pa o teh takoj kaj več.

Tisto noč sem se zadovoljil s tem, da sem na slepo srečo preiskoval dele starejših spisov. Šele ko je jutranji mrak prikradel skozi zavese, se mi je vrnil čut za čas; in z obžalovanjem sem zlezal po stopnicah; pa menim da mi je bilo malo do spanja, saj sem imel v svoji lasti izpoved Scipiona Martiala, ki ni bil nihče drugi ko Kristusov rabelj.

Nekaj let sem se trudil s prevodom Scipiove izpovedi. Naloga je bila neskončno težka; še bolj mi jo je obtežilo to, da sem se odločil, da se bom kar moč držal angleščine, kakor jo ima potrjeni prevod svetega pisma. To doseči je bilo mnogo težje, kakor sem si prvotno domisljal. Snaj je bilo število besed meni na uporabo omejeno.

Po nekem odlomku, ki bi ga mogli imenovati vojaški dnevnik, ki je bil poškodovan in za prevajanje težek, nagibam, da je Markus Martialis, Scipionov oče, ki je živel na obrežju Tibere, bil vpliven in ugleden mož in zavoljo svoje izobrazbe spoštovan in da ga je močno žalilo, da mu je sin Scipion učene šole popustil in si rajši izbral kot navaden vojak iti za usodo Tiberijeve vojske. Iz nadaljnjega prebiranja ugibam, da je bila vmes neka srčna zgodba, očetu morda nepoznana, ki je sina gnala, da je v daljnih deželah iskal pozabe. Več kakor to nisem mogel razbrati.

Mnogo dni mi je z nevarnostjo svojega življenja nosila hrano in vodo. (Marsikatero judovsko deklico, ki je šla z vstajo, so namreč odpeljali v izgnanstvo). Nato se je zgodilo, da je nekega dne zelo žalostna povedala, kako je njena mati čisto blizu smrti; da so njenega očeta ujeli in ga z mnogimi drugimi odpeljali na morško obrežje pri Cezareji, da jih od tam oženo v sužnost.

Ker so mi bile rane spretno obvezane, in sem bil močan in hkratu pogumen, sem se hitro okrepil; in ko sem naznanil legiji, sem storil z vso odločnostjo, da če ne morem vzeti za ženo Suzane, nočem nobene druge. Po precej dnevih naju je združila poroka! judovski deklici, ki je rimskega vojaka rešilo in ga zopet za življenje zredilo, je Licinij naklonil ta poseben spregled.

Ko je moj gospod Pilat takoj po svojem dvigu do oblasti prišel v Jeruzalem, sem imel čast braniti ga, ko je neke temne brez spremstva (zaposlen je bil z veliko tajno nasogo) padel v pest roparjem. Naključilo se mu je, da sem šel tisti čas tam mimo, in zato je namestnik ukazal stotniku Liciniju, naj mi oskrbi zasebno stanovanje kake tri osminke milje od gradu Antonije; to me ni bilo razveselilo, saj mi je Suzana rodila hčer Nidijo in sina, ki sem mu bil dal ime Hermas. Bil sem torej oproščen dolžnosti služiti v bojni vrsti na naspih, razen če je nastala posebna prilika. Grad Antonija (to pišem za tiste, katerih oči ga pač nikdar niso gledale) je na severozapadnem jeruzalemskem griču, — javzema veliko prostora na gori Móriji, meji na Oljsko goro in zvrha gleda na tempeljske dvore. Tam boš našel orožarne, zaloge, lope, delavnice in ječe. Moj gospod Pilat je bil tu namestnik kakih deset let.

(Nadaljevanje prihodnjč.)

¹ Cesaraki namestnik Pilat.

Številne nagrade za naročnike „Slovenčevega koledarja“

Vsi naročniki »Slovenčevega koledarja«, ne glede na to, po kakšni ceni so ga dobili, bodo lahko obilno obdarovani.

V »Slovenčevem koledarju« sta dve križanki, za katerih pravilne rešitve so razpisane sledeče nagrade:

5 Slovencev za celo leto
10 Slov. domov za celo leto
100 Domoljubov za celo leto
25 Slovencev po 1 mesec

50 Slov. domov po 1 mesec
100 Domoljubov za pol leta
100 Bogoljubov za celo leto
skupaj torej 390 nagrad.

Nagrade bo razdelil žreb med one, ki bodo pravilno rešili eno ali drugo nagradno križanko. K vsaki rešitvi je priložiti znamko za 1.50 din.

Pravilne rešitve križank je poslati do 15. februarja 1941 na naslov »Slovenčev koledar«, Kopitarjeva ulica 6, Ljubljana.

Ne odlašajte, ampak takoj naročite »Slovenčev koledar«, ki je za naročnike »Slovenec«, »Slov. domac«, »Domoljubac« in »Bogoljubac« po 18 din, za nenaročnike teh listov pa po 28 din; za koledar s poslovnim delom je doplačati 6 din.

V vsako slovensko hišo „Slovenčev koledar“!

in tvrdka Anton Šturch, Reteče. Gospodična Vodopivec pa je poskrbela za primerno ceno kupljenega blaga. Vsem tem in drugim manjšim darovalcem iskrena hvala! — Prosvetno društvo pa bo priredilo skupno z FO in DK žalno slovesnost za dr. Korošcem v januarju, na katero že sedaj vabimo. — S »Slovenčevim koledarjem« smo prav zadovoljni. To je knjiga, ki ima trajno vrednost.

Bučka na Dolenjskem. Bela žena, smrt je začela z nastopajočo hudo zimo močno pobirati svoje žrtve. — V Dulah je umrl priletni fant Selak Alojz.

V mlajših letih je bil tudi krojač. Član fantovske Mar. družbe je bil od prvega začetka. — V Gor. Radujah je pa zatisnila oči 72 letna Jožefa Kotar, prava mučenica, saj je prebila veliko let privezana na bolnišnično posteljo. Bila je mati 13 otrok, od katerih je šest še živih, sedem pa je umrlo v zgodnji mladosti. — V Močvirjah je umrla priletna Blatnik Marija. — Vsem naj sveti večna luč!

Domžale. Kakor vsako leto, je priredila žola tudi letošnje leto božičnico za najrevnejše učence tukajšnje šole. Da je bila ta božičnica vsaj mala

odpomoč socialno najpotebnejšim, se imamo v prvi vrsti zahvaliti kralj. banški upravi za precejšen dar, krajevemu šolskemu odboru in posameznim darovalcem za večje pa tudi manjše zneske. Obdarovanih je bilo 77 učencev. Za šolsko kuhinjo so darovali nadalje: dr. Benigar, zdravnik v Domžalah, 500 din; Neimenovana 200 din; Neimenovana družina 70 din in župnik Bernik 50 din. Z vsakim darovanjem stotakom se omogoči enodnevna dobava mleka in kruha za 100 otrok.

Dobruče. 22. decembra popoldne so pritrčili šolski otroci v Baragovem domu lepo igrice s petjem. Malčki so pokazali, da res nekaj znajo, če imajo dobre učitelje. Čisti dobiček te prireditve je bil namenjen za zimsko pomoč revnim šolarjem, kar je res lepo. Udeležba pa je bila majhna, kar je dokaz, da ljudje nimajo smisla za kako podporo akcijo, ki bi nudila našim malim, revnim vsaj najbolj potrebno za zimo.

Bučka. Smrt našega voditelja dr. Korošca nas je globoko užalostila. Pokojni ima veliko zaslug za naš kraj; kot notranji minister je leta 1936 podpisal odlok o ustanovitvi občine Bučke. Zavedni občani mu tega ne bomo pozabili, ohranili ga bomo v častnem spominu!

Jesenice. Železarska industrija na Jesenicah je imela v četrtlet tih slovesnost. V prireditvi zastopnika ministra dr. Andresa g. Mišiča, bana g. dr. Marka Natlačenca, zastopstva naše vojske na čelu div. generala g. Rupnika in ravnateljstva KID, je bila uradna otvoritev nove visoke peči. Prižgan je bil novi plavč. Naj bi nova tovarniška pridobitev bila v dobro našemu delavstvu, ki si v trdem delu v vedni življenjski nevarnosti služi vsakdanji kruh za sebe in za svojo družino. — Naročniki »Domoljubac« lahko poravnajo naročnino v Slovenčevi podružnici v Krekovem domu, kjer se želi naročiti na naš najboljši tednik, lahko osebno odda naročnino v podružnici; istotako sprejema oglase ali inserate tukajšnja podružnica.

Šmartno pri Litiji. Pred tednom se je zaključil trimesečni zdravstveni tečaj, ki ga je priredilo krajevno društvo Rdečega križa in se je vrnil v naš št. Tečaj sta vodila g. dr. Orel, zdravnik iz Litije, in mr. Brilli, lekarnar iz Litije, ki sta bila z uspehom zelo zadovoljna. Končni izpit je napravilo 20 ženskih žena in deklet in vse s prav dobrim uspehom. Ta tečaj je lep in koristen napredek za našo vas. — Bridko presenečenje smo bili ob prerani smrti našega voditelja dr. Korošca. Saj se še tako živo in z veseljem spominjamo lepega poletnega popoldneva, ko se je ves nasmejan pripeljal v našo vas in si z občudovanjem

GOSPODAR SVETA

JULES VERNE

Tedaj sem storil, kar mi je nalagala uvidenost in dolžnost; krenil sem s pismom v žepu v policijski urad.

Ko stopim v pisarno gospoda upravnika, je pred njim na mizi baš ležalo pismo, pa ne v faksimilu, temveč v izvirniku, katerega so našli v poštnem nabiralniku.

»Mi imate kaj novega javiti, gospod Stroke?«

»Sami presodite, gospod upravitelj,« rečem in mu predam pismo.

»Kaj je s tem pismom?«

»To je pismo nekega G. S., kakor se morete sami prepričati.«

»Kje je oddano na pošto?«

»Morgentownu, v severni Karolinii«

»Kaj ste ga prejeli?«

»Dne 13. prejšnjega meseca.«

»In kaj ste mislili najprej o tem pismu?«

»Da ga je napisal nekdo, ki se je hotel z menoj neumno šaliti.«

»In danes... Stroke?«

»Danes mislim o njem isto, kot boste Vi, ko se seznanite z njegovo vsebino.«

Moj šef vzame pismo in ga prebere do konca.

»Oha, pismi izhajata od ene in iste osebe, to je jasno,« pripomni. »Na vsak način je mo-

goče samo ono rešenje, katerega si komaj upam izreči...«

»Katero?« vprašam.

»Da je Orlovsko gnezdo kraj, ki si ga je ta neznan upravitelj tega čudovitega stroja, izbral za svoje bivališče in kjer ima spravljen ves potreben material.«

»Za vraga,« kriknem nehote. »Pa kako naj pride gori in spet ven? Po tem, kar sem jaz videl na Orlovskem gnezdu, ne morem sprejeti Vašega mnenja, gospod upravitelj.«

»Mogoče je, če ima ta aparat tudi krila, da v Orlovskem gnezdu tako rekoč gnezdi.«

Ta misel, da bi Epuvanta mogla tudi po zraku letati, se mi je zdela malo verjetna.

Po kratkem razmišljanju in primerjanju obeh pisem, mi reče gospod upravitelj: »To pismo obdržim pri sebi, gospod Stroke, in mislim, da ste prav Vi izbrani, da v tej stvari igrate važno vlogo. Bodite pripravljeni, da na prvi poziv odpotujete.«

Ko sem odšel iz policijskega urada, sem imel občutek, da bom kmalu pozvan, da skušam razjasniti to uganko.

Odkar je kapitan Epuvante tako na kratko odbil ponudbo ameriške vlade in njene milijone, je bilo treba rabiti silo. Zato je vlada izdala sledeči ogle:

»Ker zapovednik Epuvante odbija ponudbo, da bi stopil v pogajanja z vlado glede odkupa izuma, ker nadalje stroj, katerega upravlja, more povzročiti nesreče, proti katerim se ni mogoče ubraniti, zato proglašajo vlada omenjenega zapovednika za brezpravnega. Vse, kar bi moglo dovesti do tega, da se on in njegov aparat napravi neškodljiv, je že vnaprej dovoljeno in odobreno.«

To je bila vojna napoved »gospodarju sveta«, ki si je domišljjal, da se more zoperstaviti vsemu ameriškemu narodu.

Od tega dne so bile razpisane veličanske nagrade za tistega, ki bi mogel zemljo osvoboditi od tega stroja.

Tako je bilo stanje v drugi polovici julija. Čakajoč poziva gospođa upravnika, sem bil stalno v pripravljenosti, da odpotujem. Toda poziv ni prišel, ker je on, na katerega se je nanašal, ostal skrit.

Blizal se je konec meseca. Časopisi niso nehali svojih bralcev držati v stalni napetosti. Brzobjavke so švigale preko vse Unije ter si druga druga nasprotovale. Končno, bilo je 29. julija, sem prejel od svojega predstojnika naloge, da naj takoj pridem v urad.

V doajsetih minutah sem stal pred njim. »Čez eno uro morate odpotovati,« mi reče. »Kam?«

»V Toledo.«

»So ga zares opazili?«

»Da, ostalo izveste na mestu.«

»Čez eno uro bom jaz in moji spremljevalci na potu.«

»Dobro, Siroke, toda nekaj važnega vam nalagam...«

Iz vseh krajev Slovenije smo dobili toliko poročil o žalnih slovesnostih za pokojnim dr. A. Korošcem, da nam jih je nemogoče objaviti. — Slovenski narod je dokazal, da zna spoštovati svoje voditelje.

ogledoval našo mogočno cerkev. In pa takrat ob birmi, ko je botroval 9 najrevnejšim otrokom naše fare ter jih bogato obdaroval. Ob njegovi smrti so se tudi naše organizacije lepo oddolžile njegovemu spominu. Žalne seje so imeli občinski odbor, krajevna organizacija JRZ in MJRZ in pa naše Prosvetno društvo, na katerih so govorniki poveličevali velikega voditelja Slovencev. Tudi pogreba se je udeležilo veliko število naših občanov. Fantje pa so šli na pogreb v krojih in z obema praporama.

Stara Oselica. Dne 15. decembra po jutranji sv. maši so žalostno in otožno zapeli zvonovi iz cerkvenega zvonika, naznanjali so žalostno novico — smrt. Spraševali smo se, kdo je umrl. Mož, ki je skoraj pol stoletja vodil našo slovensko politiko in zastopal naš slovenski narod. Mož, ki je dolga leta vodil nas Slovence, kakor Mojzes Izraelce skozi puščavo. Dr. Korošec je vodil nas Slovence skozi bojne vihrne, temne čase, razburkane valove in nas končno pripeljal iz domovine suženstva in robstva v novo domovino pod svobodno sonce, ki se imenuje Jugoslavija. V velike veselje nam pa je, da ima Slovenija že novega voditelja, ki bo z istimi cilji vodil nas Slovence in po isti poti, kakor pokojni dr. Korošec.

Sv. Andraž v Haložah. Pred kratkim se je preselil iz solzne doline dolgoletni grobokop Andrej Flajšman iz Belavška. V hišo pokojnega so vedno zahajali katoliški časopisi in knjige. Kmalu za njim so odšli v večnost Vnuč Janez, posestnik iz Trdobaje, ki mu je pretrgala nit življenja zavrata jetika, isto tako je umrla v Trdobajah Neža Vidovič, vdova, ki je je umrla za vodenico, in Andrej Lesjak, preužitar, iz Vel. Okiča. Vsi pokojni naj počivajo v miru, preostali pa izrekamo naše iskreno sožalje! — Prežalostno je odjeknila vest med ljudstvom v naši lepi župniji, da nas je mnogo, mnogo prezgodaj zapustil naš voditelj dr. Anton Korošec. Roka božja nam ga je vzela iz naše sred, sedaj v teh težkih časih, ko smo ga najbolj potrebni. — V Vel. Varnici je pogorela stanovanjska hiša posestnika Franca Merca. Poleg stanovanjske hiše je zgorela preša, klet,

nekaj poljskih pridelkov in gospodarskega orodja. Škoda znaša najmanj 120.000 din. Nesreča je tem hujša, ker nesrečni pogorele na žalost ni bil zavarovan. Požrtvovalni gasilci so rešili posodo, ki je bila v kleti, obvarovali so pa tudi, da se požar ni razširil na sosedna poslopja. Nesrečni pogorelec je imel v istem tednu tudi pogreb otroka, ki se je nedvomno prehladil med požarom, ker ni bilo nikogar, ki bi pazil nanj. Torej dvakrat nesrečen.

list začel izhajati in ga še bere. Tako mu tudi mi iz srca želimo, da bi ga prebiral zdrav in čil kakor je še danes, do skrajnih mej življenjske dobe.

Studence pri Sevnici. Mrtvaški zvon nam je naznanil, da je na Vel. Hubajnici po dolgi in mučni boleznini, predviden z tolažili sv. vere, za vedno zatisnil oči Janez Zgone. Zapuščena žena in več nepreskrbljenih otrok. Naj mu sveti večna luč, ostalim pa naše iskreno sožalje. — Občina nam je s pomočjo g. ministra Kreka nabavila en vagon koruze po znižani ceni, za kar ji s tega mesta izrekamo prisrčno zahvalo, obenem se ji pa še naprej priporočamo. — Zadnje čase so se pri nas pojavili takšni ljudje, ki jim pravimo, da imajo predolge prste, in gre z njimi vase, bodisi kokoš, vino, krompir itd. — Merodajne činitelje bi naprosili, da bi se v zimskem času popoldanski šolski pouk skrajšal, da ne bi otroci bili do štirih ali še dalj v šoli in potem tako ponoči hodili domov, ko imajo nekateri po poldrugo uro ali pa še več daleč. Upoštevajte! — Domoljub, Vaš zvesti tovariš, Vam želi srečno in veselo Novo leto, obenem Vas naproša še za naprej, da mu ostanete zvesti prijatelji.

Harjul. Preteklo nedeljo je v krogu svojih dveh sinov in petih še živelih hčera obhajal svojo 80 letnico ugledni mizar g. Buha Franc. Javno se je udeleževal posebno kot zadrugar, a prav tako pri Hranilnici in posojilnici, kjer je še danes odbornik. Kot politik je bil vedno v prvih vrstah bivše SLS. Pogrešno bi pa bilo, če ne bi omenili, da je bil naročnik »Domoljuba« od kar je danes z veseljem pre-

tržišče na Dolenjskem. Žalostno so zapeli tržiški zvonovi, ko so naznanili žalostno vest, da je v Gaberju umrla 13. decembra Hribarjeva mama. Doživela je lepo starost 82 let. Bila je dobra in zgledna krščanska mati, lepo je vzgojila svoje otroke in vnuke, ki so ji to v topli ljubezni vračali. Bog ji bodi za vsa dobra dela plačnik, domačim pa naše iskreno sožalje! — Kljub hudi zimi posestniki okolice Malkovec pridno vozijo opeko za moderno sadno sušilnico, ki se bo s pomočjo banske uprave in s podjetnostjo tukajšnjih posestnikov na Malkovec zgradila spomlad. — Tudi gospodinski tečaj imamo, ki bo trajal do marca ter vzgojil vsestransko naša dekleta. — Slovencev koledarji tudi prihajajo, ni ga naročnika, ki ne bi bil vsestransko zadovoljen z njim. Zatorej naj vsak v letu 1941 ostane »Domoljub« zvest. Drugo leto bo koledar še lepši. — Novega župnika g. Jenkolu smo zelo lepo sprejeli dne 24. novembra. Upamo, da bo zadovoljen med nami. Bog mu daj obilo uspehov pri vsem delu v naši fari ter ga naj dolgo vrsto let ohrani med nami.

Ajdovec. Z veseljem in s hvaležnostjo pozdravljamo novega predsednika JRZ g. ministra dr. Franca Kulovca, našega velikega dobrotnika. — V Gnidovčevem domu smo poleg občinske pisarne priredili »Gnidovčev sobot. V dveh steklenih omarah hranimo skromno, a zelo dragoceno zapuščino škofa Gnidovca. V prvi omari je njegova suknja, tular, škofovski plašč in še nekaj druge škofovske obleke. V drugi omari so pa mitra (škofovska kapa), brevir, zapisnik sv. maši, sv. pismo, nekaj njegovih lastnorčnih pism, njegova odlikovanja, dvoje njegovih bogoslužnih obuv, šivalne potrebščine in še več drugih zanimivih stvari. — Dne 8. decembra je v Žužemberku posvetila elektrika. Tudi pri nas bi radi imeli elektriko — nekateri seveda zastonj. Toda brez muje se še čevljev ne obuje. Za vsako stvar je treba žrtev. Če bi se združili vsi možje v občini, stopili skupaj, naredili načrt, po katerem bi se borili za elektriko, posebno zdaj, ko manjka petroleja, pa bi šlo. V slogi in skupnosti je moč.

St. Jurij pod Kumom. V petek pred božičem so spremili k večnemu počitku Glavorčevega Franceta, starega 69 let. Bil je globokoveren in vseskozi pošten in pobožen fant. Veliko let je bil naročnik »Domoljuba« in Mohorjevič knjig. Naj bo zgled našim fantom! Bog mu bodi plačnik! — Leto je pri koncu; čas je za naročanje časopisov. Bodimo vsi zvesti našemu »Domoljubu«. Pridružite se še drugi!

»Kaj, gospod upravnik?«

»Da uspete... da to pot zares uspete!«

Zasledovanje neznanca

Kapitan, katerega ni bilo mogoče nikjer najti, se je spet pojavil, in sicer na nekem kraju v Združenih državah. Torej ni preplul Atlantskega oceana in začel v Evropo. Samo Ameriko je izbral za pozorišče svojih poskusov. Iz tega je sklepati, da je gotovo Amerikanec. In če nam uspe, da ga ujamemo, bo to po vsej priliki v državi Ohio, ker mesto Toledo leži v njej.

Ta tajnost se je strogo čuvala na glavnem policijskem uradu, kakor jo je čuval tudi policist, ki je to vest sporočil in s katerim se moram sporazumeti. O tem niso časopisi ničesar vedeli, kajti bilo je največje važnosti, da vest ne prodre prej v svet, preden se zamišljeno zasledovanje ne izvede do kraja.

Oni policist, na katerega me je napolnil moj predstojnik, se je imenoval Artur Wels in me je čakal v Toledu.

Ko se snidemo na koldvoru, ga vprašam, ali ostanemo nekaj ur v mestu.

»Oprostite..., ne, gospod nadinspektor,« mi reče. »Čaka vas voz z dvema konjema, kajti treba nam je takoj odriniti, če hočemo biti do večera na mestu.«

»Dobro, mi Vam sledimo,« odgovorim. »In kako se kraj imenuje?«

»To je majhen zaliv ob jezeru Erie,« mi odgovori.

V vozu so bila poleg kočijaževega še štiri mesta. V omari pod sedeži je bilo hrane za nekaj dni. Kajti v onem pustem zalivu ne bi

bilo dobiti ničesar. Za prenočevanje nas ni skrbelo, ker smo bili v juliju, ko so noči precej tople.

Če nam pojde vse po sreči, bomo z zadevo v nekaj urah gotovi. Kapitana Epuvante naskočim, preden se njemu posreči, da nam zbeži. Če pa nam prej pobegne, potem bomo seveda morali opustiti vsako nado, da ga spet najdemo.

Medtem, ko je kočijaž podil konje, sem se razgovarjal z Welsom in z razgovoru dognal, kaj je napolnilo moža, da je brzojavil na glavni policijski urad v Washington.

Pred osem in štiridesetimi urami se je Wels na konju potal v malo obalno mestece ob jezeru. Ko jezdi skozi gozdiček, opazi, kako se je mala podmornica dvigala iz morja. Takoj razjezdi in se prikrade na vrh gozdička. Zaščiteno od grmovja opazi, kako se je podmornica zasedrila v zalivu, iz nje pa sta skočila dva možakarja.

Ali je bil to oni tajinstveni aparat, katerega ni bilo mogoče zajeti...?

Ali je bil eden izmed teh ljudi zloglasni »gospodar sveta« s svojo Epuvanto?

»Po mojem mnenju jih je prisilila kaka ne-zgoda, da so pristali: tu v samotni hočejo popraviti stroj,« reče Wels.

»Mogoče je to,« rečem, »da bi le res bilo!«

»Imam razlog za to,« pravi Wels, »zato, ker so na obalo zvelikli različen material kakor sem mogel opaziti.«

Wels mi je tudi dejal, da oni zaliv prav malo ljudje obiskujejo. Če bi naš voz dospel do omenjenega gozdička, bi se med drevjem mogel prav lahko skriti. Od tukaj bi šli, ko

se znoči, na vrh gozda, ki je obrnjen proti jezeru, in od tam bi mogli nemoteno opazovati, kaj se v zalivu godi.

Wels je zaliv dobro poznal. Občan je bil od kamnitih sten, ob katere so butali jezerski valovi.

Bilo je okrog sedmih zvečer, ko je naš voz dospel do gozdička. Konje smo vodili za udo pod drevjem, kajti kakega pota ali vsaj steze ni bilo opaziti. Čez kakih deset minut smo dospeli na livado, obraslo s sončno travo. Tu smo postavili šotor in se odpočivali od dolgotrajne vožnje. Bili smo lačni in žejni, pa jedače in pijače je bilo dovolj. Nato smo zapalili vsak svojo pipo in čakali, da se stemni.

Vse naokrog po gozdu je vladala globoka tišina. Tudi veter je proti večeru ponehaval in listje je le v vrhovih še narahlo padrhtevalo.

Pogledam na uro; bilo je pol devetih.

»Čas bo, Wels!«

»Jaz sem pripravljen, gospod nadinspektor!«

»Torej naprej!«

Kočijažu smo še enkrat zabičali, naj pazi na konje, da se kam ne izgube.

Wels gre prvi, za njim jaz, za menoj pa Hart in Walker. Dospemo na rob gozdička. Pred nami se je razprostiral zaliv.

Vse je bilo mirno in tiho. Če je Epuvanta že tukaj, bo usidrana ob pečini pri jezeru.

Wels nam na znamenje, da gremo naprej. Posek obale je nalahko škripal pod nogami. Še kakih sto korakov, pa bomo na bregu.

Pogledamo... nič... nič... Kraj, kjer je Wels pred osem in štiridesetimi urami videl podmornico, je prazen. »Gospodarja sveta« ni več v zalivu.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

„Nesreča nikdar ne počiva ...“

Naročite »Domoljuba« že v mesecu januarju in plačajte naročnino, ki je za leto 1941, za one, ki jo bodo plačali že v januarju, ostala nespremenjena, t. j. 38 din — s tem si boste pridobili pravico do požarne podpore 1000 din v primeru požara vašega doma. Izplačilo 1000 dinarjev požarne podpore določa naslednji pravilnik:

I. Vsak naročnik »Domoljuba«, ki je v mesecu januarju poravnal celoletno naročnino za leto 1941., prejme od uprave »Domoljuba« podporo v znesku 1000 din, ako mu v tem letu hiša, v kateri redno stanuje, pogori, da v njej ni mogoče več stanovati. Naročnikom, ki nimajo lastnega stanovanja, pa jim ob požaru pogori stanovanjska oprava, se povrne resnična škoda do tisoč dinarjev.

II. Naročnik »Domoljuba« je oni, na čigar naslov list prihaja, oziroma kdor je vpisan pri poverjeniku, ne glede na to, kdo je dal denar za naročbo lista.

III. Naročniki, ki prejema list pri poverjeniku, naj tam plačajo celoletno naročnino v zgoraj navedenem času in poskrbe, da bosta seznan naročnikov in naročilnica pravočasno odposlana upravi »Domoljuba« v Ljubljani.

IV. Naročnik-pogorelec naj naznanilo o požaru priloži županstvu in župnega urada, da mu je brez lastne krivde

pogorela stanovanjska hiša ali stanovanje, in da je — če prejema list pri poverjeniku — res pravočasno plačal celoletno naročnino za leto 1941.

V. Požarna podpora se ne izplača, četudi bi bili izpolnjeni vsi drugi pogoji:

1. pogorelcu-naročniku, ki je požar sam povzročil;
2. naročniku, ki mu pogore samo gospodarska poslopja: hlev, skedenj, svinjaki, stelnik, kolnica, kozolec itd.;
3. stanovanjskim podnajemnikom;
4. lastniku dveh ali več stanovanjskih hiš, ako mu pogori hiša, v kateri redno ne stanuje.

Če pogori hiša možu, čigar žena je naročena na »Domoljuba«, ali hiša očeta, čigar sin ali hči prejema »Domoljuba«, pogorelec nima pravice do podpore.

Uprava »Domoljuba« se bo tega pravilnika točno držala in prošnji neupravičencev ne bo uvaževala.

Pozdravi naših dragih iz tujine

Iz Tetovega v Srbiji pošiljajo svojemu zdrave: Podkrižnik Franc, žand. podnarednik, št. Jurij ob juž. žel.; Levičar Janez, kaplar, Trška pri Krškem; Ploh Franjo, kaplar, Središče ob Dravi; Novak Jože, kaplar, Zhabja vas pri Novem mestu; Stanko Franc, kaplar, Drnovo pri Krškem; Zihel Franc, podnarednik, Rakek; Kelbl Janez, kaplar, Bled; Kuplenik Janez, narednik, št. Jernej; Križman Franc, Kostanjevica; Mlakar Janez, Ponikva pri št. Juriju; Uršič Ivan, Rakek; Srebot Ivan, Gornja Polskava; Brglej Josip, Pragersko; Lah Franc, podnarednik, Mojstrana; Hočevar Ivan, podpregl. fin. kontrole, Vel. Lašče; Lovšin Martin, Loški potok.

Srečno novo leto šele slovenski fantje vojaki iz Kalina: Dominik Česek, Sevnica ob Savi, Franc Zorman, Skrovnik, Mirko Klun, Zamostec, Sodražica, Leopold Pivk, Ziri, Rihard Bonič, Kočevje, Andrej Bavdek, Sv. Vid pri Cerknici, Franc Klava, Ortnek, Jože Kožar, Dobrepolje.

Iz Aubinga pri Münchenu pošiljajo noveletne pozdrave: Jožef Zugelj, Dobravice, Slavo Prus, Metlika, Mirko Guštin, Metlika, Jožef Suklje, Lokvica, Jože Lukek, Grabovec, Janez Križan, Dražiči, Miko Mavrtič, Dražiči, Jožef Muc, Primostek, Alojz Brunskole, Črnomelj, Alojz Slane, Slamina vas.

Pozdravi iz Amerike

Vesele božične praznike in srečno novo leto Vam voščimol

Tukaj od vojske ne vemo drugega kot kar bomo. Pomagamo pa tudi mi z molitvijo, da bi naša ljuba domovina srečno vozila skozi viharne čase. V Novi Pompeji smo oni dan tako molili, na izseljenko nedeljo bomo pa spet. To bo 1. decembra, ko se bomo zbrali k proslavi praznika Zedinjenja.

Oni dan smo imeli lepo prireditev. Videli smo našega rajnega gospoda Jožeta Kastelica v filmu pod Akonkaguo, ko je daroval zadnjo sveto mašo. Na prireditvi je bilo 1000 gledalcev. Prav lepo je uspela. Naši pevci so lepo zapeli in otroci so se tudi postavili tako, da smo bili prav ponosni.

Sedaj pa posebno novico!

Zopet menjam gospodarja. Tako je v tujini! Pa mi ni žal, ker je k dobremu. Imel bom več časa za delo z našimi ljudmi in z našo revijo Duhovno življenje. Žal mi pa bo, če ne boste vsi tam doma popravili naslova! Za naprej ni več drugega naslova (ne zame, ne za rajnega g. Kastelica). Moj novi naslov je sledeči:

Janez Hladnik, Pasco 431, Buenos Aires, Argentina.

Sedaj pa naj še vsem dragim doma voščim vesele božične praznike in srečno novo leto.

In še to, da prosim, naj bi se kmalu oglašil kak duhovnik, ki bi prišel sem na pomoč. Lačen ne bo, to mu že lahko zagotovim. — Janez Hladnik.

Še nekaj dopisov

Radeče. Ljubeznivemu in plemenitemu vabilu g. bana dr. M. Natlačen se je kot prvi v tukajšnji občini odzval samostan št. sester sv. Vincencija Pavelskega na Marijinem dvoru pri Radečah. Samostan je podaril za občinske reveže v občini Radeče 500 din. — Za zimsko pomoč radeškim in okoliškim občinam revežem je darovala domačinka ga. Podvinec Hela, soproga pokojnega tovarnarja usnja v Radečah in potem v Karlovcu, 2000 din. Radečani, posnemajte! — Radeški trgovci so podarili namesto noveletnih daril oziroma običajnih procentov svojim odjemalcem rajši osnovni šoli v Radečah 3300 din, šoli v Svibnem pri Radečah pa 700 din. Omenjeni dar se bo po želji darovalcev uporabil deloma za božičnico, deloma pa za ustanovitev šolske kuhinje, ki bo dajala revnim šolobveznim otrokom brezplačno skodelico toplega mleka.

n št. Vid pri Stični. Kljub hudemu mrazu Dramatski odsek Prosvetnega društva v št. Vidu ne spi. Prav pridno delamo Prihodnjo nedeljo, to je 5. januarja 1941., bomo uprizorili zopet zelo lepo in zanimivo igro »Prisegame. Nikomur ne bo žal, koor nas bo obiskal.

n Na sv. Treh kraljev dan bodo nastopili fantje in dekleta v Preski na odru z igro »Revček Andrejček in vse okoličane najpriarčneje vabijo!

Kje dobite Slovenčev koledar

Vsi naročniki »Slovenčevega koledarja« iz poštnega okoliša Jesenice, Jesenice-Fužine, Gorje pri Bledu, Zirovnica, Sl. Javornik, ki so naročili pri podružnici »Slovenca« ali pa direktno v upravi, dobijo »Slovenčev koledar« v podružnici »Slovenca« v Krekovem domu na Jesenicah. Pridite ponje čimprej!

Poštni okoliš Adlešiči dobijo »Slovenčev koledar« v župnem uradu Adlešiči za novo leto.

Poštni okoliš Lohinjska Bela dobijo »Slov. koledar« v župnišču Bohinjske Bela za novo leto.

Poštni okoliš Črnomelj dobijo »Slov. koledar« pri g. Skubicu Jožetu, Črnomelj 234, in sicer za vse vasi iz poštnega okoliša, izvzete so vasi Kleč, Mirna gora, Nova Lipa, Planina in Tribuč. Za vse te vasi bomo poslali »Slov. koledar« naknadno.

Poštni okoliš Dob pri Domtalah dobijo »Slov. koledar« pri g. Grošlju Ivanu, zastopniku in organistu v Dovu št. 104.

Poštni okoliš Gorenja vas nad Škofjo Loko, kraji: Nova Oselica, Podjelovo brdo, Koprivnik, Laniše, Svodenj, Hobovše in Javorjev dol dobijo »Slov. koledar« pri g. Petru Vončini, Laniše 1. — Iz krajev: Trata, Gorenja vas, Brebovnica, Cabače, Dobeni, Dolnja Dobrova, Gornja Dobrova, Trebija, Volaka, Zirovski vrh, Sv. Urban, Kladije, Kopačnica, Leskovica, Lučine, Hotavlje, Sestranska vas, Hlače njeve, Podgora, Srednje brdo, Stara Oselica, Studor, Suša in Todorč dobijo »Slov. koledar« za novo leto pri župnem uradu v Trati.

Poštni okoliš Križe na Gor., kraj Sebenje, dobijo »Slov. koledar« pri Petru Perčiču, Sebenje 8; vsi ostali kraji v tem poštne okolišu pa pri g. Grandlovcu, organistu v Križah.

Poštni okoliš Velika Loka za kraje: Vel. Loka, Cateš, Cateška gora, Križišče pod Zaplalom, Dolenja vas, Zaplaz, Goljek, Mrzla Luža, Okrog, Kamni potek in Zagorica dobijo »Slov. koledar« pri g. Lavrihu Janezu iz Dolenje vasi, p. Vel. Loka.

Poštni okoliš Mirna peč dobijo »Slov. koledar« v Nabavni in prodajni zadrugi v Mirni peči.

Poštni okoliš Preserje dobijo »Slov. koledar« pri Debeve Stankotu iz Preserja.

Poštni okoliš Slovenjgradec dobijo »Slov. koledar« pri g. Matko Vostnariju, Slovenjgradec.

Poštni okoliš Šoštanj dobijo »Slov. koledar« pri g. Mele Janezu iz Šoštanja.

Poštni okoliš Topolšica dobijo »Slov. koledar« pri g. Mele Janezu, Šoštanj.

Poštni okoliš Treblno dobijo »Slov. koledar« za novo leto pri g. Zupančiču Ferdo, odg. iz Trebelnega.

Trzin dobi »Slov. koledar« pri g. Mušič Petru, Trzin št. 94.

Poštni okoliš Velenje dobi »Slov. koledar« pri g. Rafaelu Škrbetu, tehniku na Rudniku, p. Velenje.

Poštni okoliš Begunje pri cerknici dobijo »Slov. koledar« v občinski pisarni v Begunjah.

Poštni okoliš Rovte nad Logatecem dobijo »Slov. koledar« v trgovini Cvetko Anastazija, Rovte (Vrh sv. Treh kraljev naročniki dobijo »Slov. koledar« direktno na župni urad k Sv. Trem kraljem).

Poštni okoliš Straža na Dolenjskem dobijo »Slov. koledar« pri g. Jenko Josipu, Straža pri Novem mestu.

Poštni okoliš Hotečarica pri Logatcu dobijo »Slov. koledar« pri Cunta Jerneju, Hotečarica 33.

Poštni okoliš Lesce na Gor. dobijo »Slov. koledar« pri Toneju Ježetu, Lesce 92.

Poštni okoliš Begunje pri Cerknici dobijo »Slov. koledar« pri g. Delakorda Martinu, Petrovče 15 pri Celju.

Poštni okoliš Solčava dobijo »Slov. koledar« pri g. Valentidu Vider, trgovcu iz Solčave.

Naročite

„Slovenčev koledar“

Velja le 18 din

Še do 6. januarja 1941 imate čas!

Vsak nov naročnik »Domoljuba« dobi koledar tudi za 18 din. Za nenaročnike Domoljuba velja 28 din.

ZNIŽALI SMO CENE
DA VKLJUB DRAGINJI OMOGOČIMO NAKUP VSAKOMURI
PRED NAKUPOM ZAHTEVAJTE NAŠO PONUDBO!
ČRTNIKI, TRGOVCI IZREDEN POPUST!

ŽIME

POMITITE DOKLER TRAJA ZALOGA
NEVESTAM SAMO PRAKTIČNO DARILO!
„ŽIMA“, TYRŠEVA 37 LJUBLJANA

Najnovejša poročila

Dne 30. decembra ob pol 4 zjutraj je govoril ameriški predsednik Roosevelt svojemu narodu. Med drugim je rekel, da hočejo Nemčija, Italija in Japonska zaslužiti Evropo in ves svet, Združene države pa tega ne bodo pustile, kakor tudi ne bodo opustile svoje pomoči Angliji, ker se dobro zavedajo, da bo Amerika takoj postavljena pred topovsko cev, čim bi Anglija bila poražena. Sile osi hočejo nadzirati ne samo Evropo, ampak tudi Azijo, Afriko in Avstralijo, pa tudi oba oceana. Ker bi s tem ogražale Ameriko v njenih življenjskih koristih, Združene države tega ne bodo trpele.

Na Grškem so Grki severno od Himare zasedli nekaj novih položajev.

V Afriki traja topovski boj brez prestopa dalje, v Sudanu pa so boji med patrolami.

V noči od 29. do 30. decembra je London doživel izredno hud letalski napad. Bilo je zelo veliko škode, zlasti na znamenitih upravnih in starodavnih prostorih ter na trgovskih hišah. Angleži pravijo, da tokrat nemški napad ni veljal niti enemu vojaškemu cilju. Zanimivo je tudi, da so Nemci v pretežni večini uporabljali zažigalne bombe, pravijo Angleži.

Na praznik sv. Treh kraljev ob 3 popoldne uprizori Prosvetno društvo pri Sv. Bregonju komedijo »Glavni dobiteki«. Kdor se želi zopet enkrat razvedriti, naj pohiti ta dan v naš ponosni Gregorski dom!

d Zadrugi koledar. Da opozori bralce »Domoljuba« na veliko važnost zadrugištva, je Zadruga zveza založila koledar in ga priložila v božični številki »Domoljuba«. Naj bi celo leto opozarjal naše ljudstvo, da je njegova gospodarska bodočnost le v skupnosti. Denite koledar na vidno mesto, da vam vse leto govori o najvažnejšem vprašanju našega bodočega gospodarskega razvoja.

O termilih, škorpionih in moskitih

Moč in nevarnost živali merimo navadno po velikosti in krvoločnosti. Najmočnejši nam je slon, najnevarnejši tiger in najkrvoločnejši leopard. Pa čuda, v živalskem kraljestvu so male, na zunaj neznatne živali, ki užugajo prave velikane. Neki potnik pripoveduje iz Afrike to dogodivščino: Nekoč potuje v bližini nekakega jezera, kar pridri iz puštinje lev in se v velikanških ekotih zakadi v vodo. Črnci nato iz vlečejo levovo truplo na suho in glej: truplo je bilo pokrito s več tisoč mravelj, zvanih termili. Trpinčile so kralja puštinj tako silno, da je

Dobro domačo pijačo brez dodatka pravega sadjeva napravite z

JABLINOM

Zavoj din 30.—, poštnino zaračunamo posebej. Pošiljamo samo proti povzetju!

Drogerija Emona - Iv. Kanc

Ljubljana - Nebotičnik

iskal pomoči v vodi. Termili so največji škodljivci vročih krajev. Živali in ljudje se jih skrbno izogibajo, pred njimi niso varni ne domovi, ne živež, ne obleka. Cela selišča so požrle požrešne živalice, v krajih, kjer živijo, so morali lesene brzojavne in telefonske droge zamenjati s kovinskimi. Dežela termilov je znana tudi po škorpionih. To so mali plazivci, podobni našim škorpionom, le mnogo nevarnejši. Njihov pik sicer ni smrtonosen, a je neizmerno boleč. Ljudje in živali, katere je picil škorpion, besnijo in divjajo zaradi groznih bolečin, človeka mine epanje, moči ga zapuščajo in šele po tednu ali dveh si spet nekoliko opomore. Končno sloviijo vroči kraji po neznosnih moskitih, ki so že mnoge Evropejce pripravili do obupa. To so muham podobne živalice, ki v milijonskih množinah napadajo živali in ljudi do neznosnosti. V enem samem dnevu si nabereš lahko več stotin ran in brazgotine te srbijo po več let. Živali dostikrat trpinčijo do te, da se onemogle vržejo na tla, na kar jih zasujejo roji nadležnih mušic in jim izsesajo njihovo kri. Tako je neki naravoslovec zapisal besede, da kraljujejo med živalstvom v resnici neznanke in dostikrat nevidne živalice, ki so v svoji požrešnosti in krvoločnosti naravnost nedosegljive.

375.050 din
požarnih podpor

je uprava »Domoljuba« do danes že nakazala svojim zvestim naročnikom!

★

V letu 1940.

pa je celo požarno podporo prejelo 28 »Domoljubovih« naročnikov, ki so pravočasno plačali naročnino za Domoljuba. Dva pa sta prejela delno povračilo požarne škode, ker sta bila le najemnika in jima je pogorelo pohištvo.

Naročniki, ki so prejeli požarno podporo so:
Bratun Jakob, Besnice 16, Trebeljevo. — Čuček Elizabeta, Kunova 31, Ivanjci. — Lekše Ana, Ravne 10, Leskovec pri Krškem. — Malovrh Janez, Briše 26, Polhov Gradec. — Babič Andrej, Britof št. 13 pri Kranju. — Novak Anton, Jagnjenica, Radeče pri Zidanem mostu. — Setar Vinke, Sv. Lovre 84, na Dravskem polju. — Gorše Stefan, Zapudje 2, Dragatuš. — Pospeh Mihael, Srževica 22, Ponikva. — Pestotnik Franc, Čepije 7, Lukovica. — Juteršek Ivana, Loke 7, Smartno v Tuhinju. — Stravs (Jemec) Alojzij, Davča 13, Sorica. — Jemec Polona, 19. Svinca. — Jurešič Frančiška, Ostrog 1, fja Loka. — ja. — Z. — Gabrijel Bedenč 6 št. 9, Trn. — nomlju. — vica. — Planinšek Franc, Rishavice 10, St. v. pri Dornu. — Mažgon Valentin, Martinjvrv 46, Zelezniki. — Končan Ivana, Horjul 72. — Grebene Ciril, Orešje, Sv. Križ pri Litiji. — Kokalj Marjeta, Bišče 24, Ihan. — Mere Franc, Vel. Varnica 53, Sv. Andraž v Halozah. — Franc Perko, Golnik.

Ne odlašajte,

ampak takoj naročite »Domoljub« in ga plačajte že januarja meseca!

Azijska čuda

Azija, zibelka človeštva, je naučila svoje ljudi stvari, ki o njih drugi deli sveta nimajo niti pojma. To so razne vragologije, ki si jih drugi narodi ne znajo razlagati. Japonski svečeniki znajo spraviti človeka v stanje popolnega otrpnenja na ta način, da ga dvakrat rahlo udarijo po prsih in po hrbtu. To so preizkusili nedavno v Berlinu v boksarski šoli. Ravnatelj šole Glasennapp, znani nemški atlet, je pozval japonskega svečenika, naj preizkusi na njem svojo čudodelnost. Storil je tako in so zdravniki ugotovili, da se je atletu ustavilo srce in da tudi dihal ni več. Potem pa je Japonec v osemih sekundah obudil atleta zopet k življenju. Če bi ga pustil še nekaj minut ležati, bi bila nastopila smrt, ki bi je evropski zdravniki ne znali pojasniti. Ko se je Glasennapp zbudil, je rekel, da ves čas ni čutil nobene bolečine. Japonec je preizkusil svojo čudovito moč še na drugem možu in uspeh je bil isti. Japonski svečeniki si pomagajo s to spretnostjo med vojno, ko morajo varovati hrame pred razbojniki. Azijski narodi spoznajo tudi po sledovih na zemlji, kdaj je človek hodil po nji. Nekaj prsti vzamejo v usta in takoj spoznajo, koliko je stara sleč, ki so jo odkrili in celo, ali je bil dotični človek utrujen ali ne. To je važno posebno med vojno. Spoznajo tudi število vojaštva in opremo.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejenim jamstvom

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
v lastni palači nasproti hotela »Union«

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše
Nove in stare vloge,
ki so v celoti vsak
čas izplačljive

obrestuje po **4%;** proti odpovedi po **5%**

Mali oglasnik

Vsaka drobna vestica ali novost velja za enkrat 5 din. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali ideje poslov, oziroma običajno pomočnikov ali vasencev in narobe. Pristojbina za male oglase se plačuje v naprej.

Smokve za žganjekuho

prvovrstne blago - v vsaki množici na razpolago po ugodni ceni pri tvrdki M. Stele - trgovina s sadjem na debelo, Ljubljana, Pogačarjev trg (knezoslobojska palača).

Vajenca

za klesarstvo takoj sprejme Konrad Gorup, Novo mesto.

Jeseneve hlode

od 18 cm navzgor kupuje stalno B. Kolih, št. Vid nad Ljubljano.

Služkinja

do 40 let stara, in pastirja takoj sprejemam. Naslov v upravi »Domoljuba« pod 13.373.

Prodaja

več manjših in večjih kmetijskih, gostilniških, mesarskih posvetov - GLOBUS poslovalnica, Ljubljana, Emonska c. št. 15. - Kupimo za Amerikanco posvetov z užitkom.

Fige

prvovrstne za žganjekuho, se dobe pri Anton Ham, trgovina - Vevče 25 (poleg tovarne).

Pridno služkinjo

sprejemam na kmetijo. Skafar, Orna vas 177, Ljubljana.

Kolariki vajenec

se takoj sprejme. Najraje takega, ki se je eno ali dve leti učil. Legat Jermol, kolar - Nako pri Kranju.

2 tramvajski tračnici

po 7 m dolgi, prodam. Sp. Benica 11, Medvode.

Kmečkoga fanta

sprejme takoj na kmetijo Peter Cerar, Domtala, Ljubljanska 11.

Moške obleke

perle in vasa oblačila po priznani nizki ceni ali nabavite pri Preskerju - Sv. Petra cesta 14 - Ljubljana.

Brejo kobilu

in šrebo. 2 leti staro, proda Udir Jota, Benica 14 pri Kranju.

Brinje in fige

za žganjekuho in na zalogi tvrdka - Ivan Jelačin, Ljubljana - Aškerčeva cesta 1 - telefon 24-67.

Slamorenzico

ročno, 12 colsko, prodam po nizki ceni. - Peter Dolenc, Smarča št. 96, Kamnik.

Barometer

dobite zastoj, ako pošljete za stroške 5 din v znakomah na: Barometer, Ljubljana 1, poštni predal 18.

Paznika

za hišo in za obdelovanje vrta na deželi, s pridno ženo, iščem. Ponudbe upravi »Domoljuba« pod »Veren in vesten« št. 20441.

Dekle

za vsa kmečka dela od 16 let naprej takoj sprejemam ali pa tudi vzamem za svojo. - Moste 44, Komenda.

Plemensko svinjo

18 mesecev staro, prodam Marija Pintar, Bled-Grad 64.

Breja svinja

naprodati. Marija Batar, Kamnik stev. 14, Preserje.

2 šivalna stroja

ševjarski levoročni in krojaški Singer, malo rabljena po nizki ceni prodam. Florjanska št. 10-II, Ljubljana.

Dekle

zanesljivo, pridno in zelo sposobno, iščem za na polje in k živini na večje posvetov na Gorenjskem. Plača dobra. Ponudbe upravi »Domoljuba« pod »Stalna moč« št. 20128.

Dekle in hlapca

dekle 15-20 let, hlapca 15-20 ali 40-50 let sprejemam. Ivan Vidmar, Plešivica št. 5, p. Brezovica.

Pekovskega vajenca

s hrano in stanovanjem v hiši sprejemam takoj. Anton Gorjup, parna pekarna, Cerknica pri Rakeku.

Fige in brinje

dobite zopet pri tvrdki Fran Pogačnik, Ljubljana, Tyrseva c. 23. Javna skladišča.

Vajenca

za vrtnarstvo z dobro vzgojo, poštenega, s vso oskrbo v hiši - sprejemam J. Janetič, vrtnarstvo, Menged.

Smokve

za žganjekuho, prvovrstno blago, v vsaki množici na razpolago po ugodni ceni pri tv. M. STELE, trgovina s sadjem na debelo - Ljubljana, Pogačarjev trg - knezoslobojska palača.

Kovaškega pomočnika

ki zna delati vse kmetijske orodje - takoj sprejemam. Hrana in stanovanje v hiši. - Ponudbe poslati upravi »Domoljuba« pod »Takoje« 19.936.

Kože divjačine

kakor verjetno, mačke, domače, tigraste barve, plačujem zelo dobro. Kakor vse druge vrste, tudi kozje in ščetine. Zdravič, trg, Ljubljana, Stari trg.

brzoparični, gnojilne trpačke, stediniki iz nerjavčega jekla

Želi vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem srečno in veselo novo leto ter se priporoča tudi za nadalje

PODRŽAJ CIRIL
Ključavničarsko podjetje - lq

Osebam, ki čez dan mnogo delajo in katerih živci ne prenesejo kave ali ruskega čaja, se priporoča le zdravi cvetlični čaj, naj pravi aromatični »EMONA« čaj. Z dodatkom limone, ruma, žganja ali mleka si pripravite odlično in krepično pijačo. Toda samo pravi »EMONA« cvetlični čaj v originalnih paketih lekarne Mr. BAHOVEC v Ljubljani. Dobi se povsod.

Preizkušen redilni prašek „Redin“ za prašiče

Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zadoštuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 8 din, po pošti 19 din, 3 zav. po pošti 35 din, 4 zav. po pošti 43 din. - Mnogo zehvalnih pisem. Pazite: pravi Redin se dobi samo z gornjo sliko. Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1. Na deželi pa zahtevajte Redin pri Vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštino.

Upravičeno zažudenje

Neki raziskovalec je zašel v džunglo med divjake. Privedel so ga pred poglavarja, pred katerim se je globoko priklonil, rekoč: »Prihajam iz dežele velikega belega kralja, daleč tam z mada in - - -«

Poglar: »Trenutek. Zakaj pa vaši ljudje ne vplivajo na radioodajno družbo, da bi pošiljala v svet boljše programe?«

Vsem svojim zavarovancem, prijateljem in sotrudnikom želi v

Novem letu mnogo sreče in zadovoljstva

„DRAVA“ ki je prava

zavarovalnica malega človeka
Maribor, Sodna ulica 1
v lastni palači

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v „Domoljubu“!

»Domoljuba« stane 35 din za celo leto, za tuzemstvo 60 din. - Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. - Oglasi se zaračunajo po posebnem ceniku. - Telefon uredništva in uprave: 40-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. - Urednik: Jože Košček. - Za Jugoslovansko tiskarno: Jože Kramarič.

»Veseli me, da sem naletel na človeka, ki se je sam povzpnil od tal do vrha. Kako ste to pričeli?«
»I kako, prej sem snažil čevlje, zdaj pa las strižem.«

Narednik: »Zakaj pa mi ne odgovoriš?«

Vojak: »Šaj sem prikimal.«

Narednik: »Mar misliš, da bom do tu sem slišal, kako v tvoji glavi rožlja.«

Naročite takoj »Bogoljuba«!